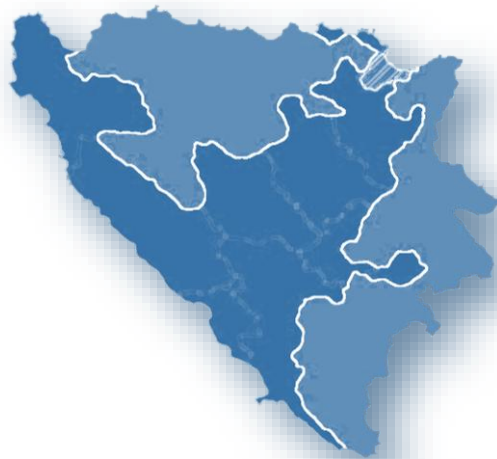

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA\FINANCIJA

**SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE
FEDERACIJE BIH 2027 – 2029.**

Svibanj 2026.

SADRŽAJ:

Popis skraćenica	2
UVOD	3
1. STRATEŠKI CILJEVI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE FBIH	4
2. NAJNOVIJA MAKROEKONOMSKA KRETANJA	6
2.1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Federacije BiH	9
2.2. Makroekonomski okvir za razdoblje 2027 - 2029. godina	15
2.2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja u FBiH	16
2.2.2. Rizici po projekcije	19
3. EKONOMSKA I FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	20
3.1. Ekonomska politika	20
3.2. Fiskalna politika	20
3.2.1. Politika rashoda	20
3.2.2. Porezna politika i javni prihodi	22
3.2.3. Javni prihodi za razdoblje 2025 – 2029. godine	24
4. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	29
4.1. Struktura duga u Federaciji BiH	29
4.2. Projekcija stanja duga u Federaciji BiH	32
4.3. Upravljanje dugom u Federaciji BiH	33

Popis skraćenica

BIH - Bosna i Hercegovina

FBIH - Federacija Bosne i Hercegovine

BDP- Bruto domaći proizvod

FMF- Federalno ministarstvo financija

DEP- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH

FZS - Federalni zavod za statistiku

BHAS - Agencija za statistiku BiH

DeMPA - Metodologija za ocjenu učinka upravljanja javnim dugom

ATM - Prosječno vrijeme dospjeća kredita

ATR - Prosječno vrijeme refiksiranja kredita

EUR - Euro

KM- Konvertibilna marka

MMF- Međunarodni monetarni fond

OMA- Odjeljenje za makroekonomsku analizu (pri Upravi za neizravno oporezivanje BiH)

BEPS - Inkluzivni okvir (Base Erosion and Profit Shifting- Erozija porezne baze i premještanje dobiti)

UVOD

Dokument Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2027 – 2029. godine izrađen je na temelju Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22, 7/25 i 6/26) kojim je definiran sadržaj dokumenta. Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH sadrže:

1. strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike Federacije i usklađene prioritete rashoda i izdataka, uključujući prioritetne strukturne reforme
2. osnovne makroekonomske pokazatelje Federacije
3. osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike Federacije
4. pretpostavke društvenog i gospodarskog razvoja za proračunsku i za naredne dvije godine
5. procjenu prihoda i primitaka proračuna, ciljanu fiskalnu poziciju te usklađenu razinu ukupnih ciljanih rashoda i izdataka, a koji odražavaju prethodno navedene prioritete rashoda i izdataka;
6. predviđene promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Dokument predstavlja strateško polazište za upravljanje financijama u Federaciji BiH. Osim što precizira planove za iduću proračunsku godinu, on nudi jasnije smjernice i nižim administrativnim jedinicama kako bi svoje resurse i planove što učinkovitije usmjerile prema ključnim politikama. Nadalje, Smjernice služe kao okvir za osiguranje dugoročne fiskalne održivosti te pružaju makroekonomski kontekst neophodan za stabilno planiranje investicijskih i razvojnih ciklusa. Kroz ovaj dokument, Vlada Federacije BiH definira prioritete rashodovne strane proračuna, vodeći računa o socijalnoj osjetljivosti i potrebi za jačanjem gospodarske konkurentnosti.

Dokument Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2027 – 2029. godine¹ usklađen je sa sljedećim strateškim dokumentima Vlade Federacije BiH:

- Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje 2021 – 2027. godina
- Programom rada Vlade FBiH za razdoblje 2023 – 2026. godina
- Programom ekonomskih reformi FBiH za razdoblje 2026 – 2028. godina
- Strategijom zapošljavanja u FBiH 2023 – 2030. godina
- Strategijom upravljanja dugom u FBiH 2024 – 2026. godina
- Strategijom razvoja sustava socijalne i dječje zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine (2024 – 2030. godina)
- Strategijom razvoja malog gospodarstva Federacije BiH 2022 – 2027. godina
- Strategijom za unaprjeđenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji BiH 2025 – 2030. godina
- te ostalim sektorskim strategijama i dokumentima.

¹ Vlada FBiH je odlukom o izradi Strategije razvoja Federacije BiH do 2034. pokrenula proces izrade nove Strategije razvoja Federacije BiH do 2034., koja će naslijediti trenutni dokument nakon 2027. godine.

1. STRATEŠKI CILJEVI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE FBIH

Europska integracija strateško je opredjeljenje Bosne i Hercegovine i zajednički interes njenih građana. Ovaj proces donosi prilike za ubrzan gospodarski rast, jačanje vladavine prava i viši životni standard. Otvaranje pristupnih pregovora i izrada pregovaračkog okvira označavaju početak najzahtjevnije faze koja podrazumijeva transformaciju cijelog društva.

Temeljni strateški dokument koji usmjerava razvoj Federacije Bosne i Hercegovine je Strategija razvoja Federacije BiH 2021 – 2027. godine² koja definira osnovnu platformu socioekonomskog razvoja Federacije BiH i na kojoj se temelje strateški ciljevi, programi i prioritetne aktivnosti. Strategijom su definirana četiri razvojna cilja:

1. ubrzan ekonomski razvoj
2. prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj
3. resursno efikasan i održiv razvoj
4. transparentan, efikasan i održiv javni sektor.

Pored razvojnih ciljeva Federacije BiH, neophodno je napomenuti i akceleratori koji donose najveći razvojni efekt Federaciji BiH, te doprinose rastu produktivnosti i socioekonomskom razvoju. Akceleratori ubrzanog razvoja Federacije BiH su:

- a) inovacije i digitalizacija
- b) otvaranje i razvoj poduzeća
- c) finansijski sistem i javne financije.

Ostvarenje ovih ciljeva u izravnoj je vezi s Programom rada Vlade FBIH za razdoblje 2023 – 2026. godine³, Programom ekonomskih reformi FBiH za razdoblje 2026 – 2028. godine⁴, Strategijom zapošljavanja u FBiH 2023 – 2030. godina⁵, Strategijom upravljanja dugom u FBiH 2024 – 2026. godina⁶, Strategijom razvoja sustava socijalne i dječje zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine (2024 – 2030. godina)⁷, Strategijom razvoja malog gospodarstva Federacije BiH 2022 – 2027. godina⁸ te drugim sektorskim strategijama koje podupiru provedbu postavljenih ciljeva.

Vlada Federacije BiH usvojila je Program ekonomskih reformi za razdoblje 2026 – 2028. godine⁹, ključni strateški dokument usklađen s Reformskom agendom za Zapadni Balkan, čiji su primarni ciljevi očuvanje makroekonomske stabilnosti, jačanje fiskalne discipline i ubrzanje gospodarskog rasta na putu prema euroatlantskim integracijama. Uz projekciju stabilnog rasta prihoda i rashoda, naglasak je stavljen na tehnološku modernizaciju fiskalnog sustava radi suzbijanja sive ekonomije, rješavanje demografskih izazova te

² 256. sjednica Vlade Federacije BiH; 18. 2. 2021.

³ 10. sjednica Vlade Federacije BiH; 2. 8. 2023.

⁴ 50. sjednica Vlade Federacije BiH; 13. 3. 2025.

⁵ „Službene novine Federacije BiH“, br. 94/23; Objava 6. 12. 2023.

⁶ 39. sjednica Vlade Federacije BiH; 1. 8. 2024.

⁷ „Službene novine Federacije BiH“ br. 72/24; Objava 13. 9. 2024.

⁸ „Službene novine Federacije BiH“ br. 23/25; Objava 28. 3. 2025.

⁹ 67. sjednica Vlade Federacije BiH; 4. 3. 2026.

uspostavu nove Strategije upravljanja javnim financijama, čime se nastoji osigurati konkurentnije poslovno okruženje i održiv razvoj Federacije.

Strategija zapošljavanja u Federaciji BiH (2023 – 2030. godina) prepoznaje niske stope zaposlenosti i visoku nezaposlenost kao ključne ekonomske i društvene izazove, postavljajući promicanje dostojanstvenog rada i stvaranje inkluzivnog tržišta rada kao svoje temeljne ciljeve. Vizija dokumenta usmjerena je na omogućavanje svakom pojedincu da ostvari svoj puni potencijal i unaprijedi životni standard, uz poseban fokus na razvoj sustava za praćenje i predviđanje potreba za vještinama. Ovakvim pristupom nastoji se osigurati učinkovito usklađivanje obrazovnog sustava sa stvarnim zahtjevima tržišta rada, čime se dugoročno jača gospodarska konkurentnost zemlje.

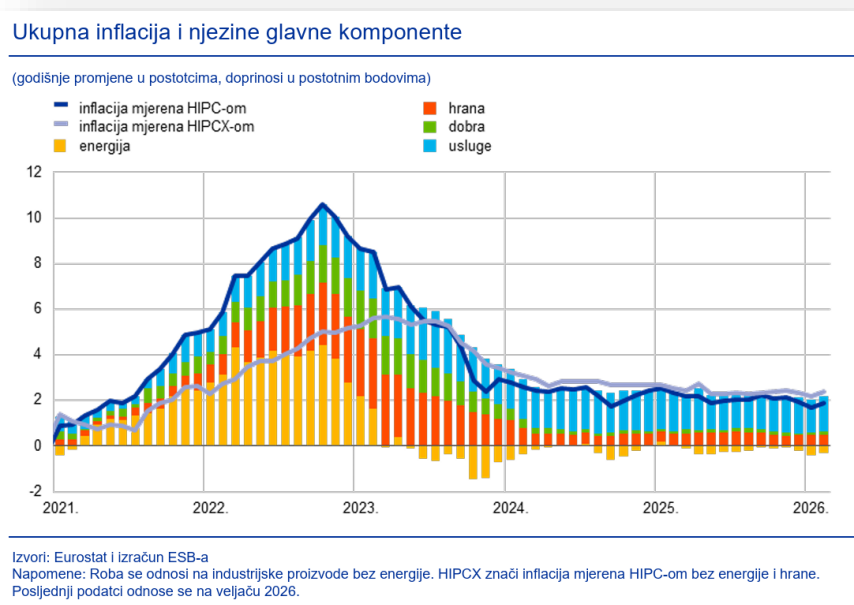
Strategija razvoja sustava socijalne i dječje zaštite u FBiH (2024 – 2030. godina) temelji se na tri ključna stupa: suzbijanju siromaštva i ublažavanju njegovih posljedica, snažnijoj inkluziji marginaliziranih skupina te jačanju institucionalnih kapaciteta centara za socijalni rad i srodnih ustanova. Dokument stavlja poseban naglasak na sustavnu i proaktivnu zaštitu najranjivijih kategorija društva, s primarnim fokusom na iskorjenjivanje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti. Ovim strateškim pristupom nastoji se izgraditi pravedniji socijalni okvir koji jamči sigurnost i podršku onima kojima je to najpotrebnije.

Strategija razvoja maloga gospodarstva Federacije BiH (2022 – 2027. godina) predstavlja integrirani, multisektorski dokument koji definira politike, strateške ciljeve i prioritete usmjerene na sveobuhvatan društveni i ekonomski napredak. Ključna važnost ove strategije leži u planskom usmjeravanju razvoja sektora maloga gospodarstva kako bi se uz optimalno korištenje dostupnih resursa postigli maksimalni učinci. Razvojna vizija ostvarit će se kroz tri temeljna strateška cilja:

- Konkurentno malo gospodarstvo temeljeno na inovacijama, digitalizaciji i zelenoj ekonomiji
- Unapređenje poslovnog okruženja i jačanje poduzetničke infrastrukture
- Poticanje inovacija i internacionalizacija poslovanja malih subjekata.

Iako je gospodarstvo europodručja u prethodnoj godini pokazalo izvjestan stupanj otpornosti na šokove izazvane trgovinskim politikama, novonastala geopolitička situacija smanjila je izgleda za njegov rast. Sva velika gospodarstva europodručja zabilježila su pozitivan rast u posljednjem tromjesečju prethodne godine. Rast bruto dodane vrijednosti uglavnom je potaknut uslužnim sektorom, osobito informacijskim i komunikacijskim uslugama, poslovanjem nekretninama te javnim uslugama, dok se doprinos prerađivačke industrije ponovno smanjio. Što se tiče daljnjih kretanja, očekuje se da će šok cijena energije i sve veća neizvjesnost uzrokovana ratnim sukobima nepovoljno utjecati na kupovnu moć stanovništva kao i na povjerenje potrošača. No, pretpostavka o ograničenom sukobu na Bliskom istoku upućuje na zaključak da će nepovoljan učinak rata na rast u europodručju biti usmjeren na kratkoročno razdoblje. Naime, kako stope štednje prestaju rasti, očekivano je ponovno povećanje osobne potrošnje. Procjenjuje se da će se godišnja stopa rasta u 2026. smanjiti na 0,9 % (s 1,5 % u 2025.), te da će se potom, uz oporavak domaće potražnje, povećati na 1,3% u 2027. i 1,4% u 2028. Također se predviđa da će potrošnja kućanstava u kratkom roku biti slabija, ali bi u srednjoročnom razdoblju trebala rasti. Nakon pada zbog više inflacije u 2026. godini, rast osobne potrošnje u srednjoročnom bi razdoblju trebao biti poduprt snažnijim rastom realnih plaća i otpornim tržištem rada. Ulaganja bi, unatoč početnom slabljenju zbog rata, trebala porasti, potaknuta većom domaćom i inozemnom potražnjom, povećanom potrošnjom na obranu i infrastrukturu, smanjenjem neizvjesnosti, povoljnijim uvjetima financiranja i jačanjem dobiti. Očekuje se da će domaću potražnju kontinuirano podupirati fiskalni poticaji usmjereni na obranu i infrastrukturu. U osnovnim projekcijama predviđa se da će se inflacija u europodručju, mjerena Harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC), povećati s 2,1 % u 2025. na 2,6 % u 2026. godini, nakon čega bi se trebala smanjiti na 2,0 % u 2027. te iznositi 2,1 % u 2028. godini.¹²

Grafikon 2. Ukupna inflacija europodručja i njezine glavne komponente

Izvor: ESB

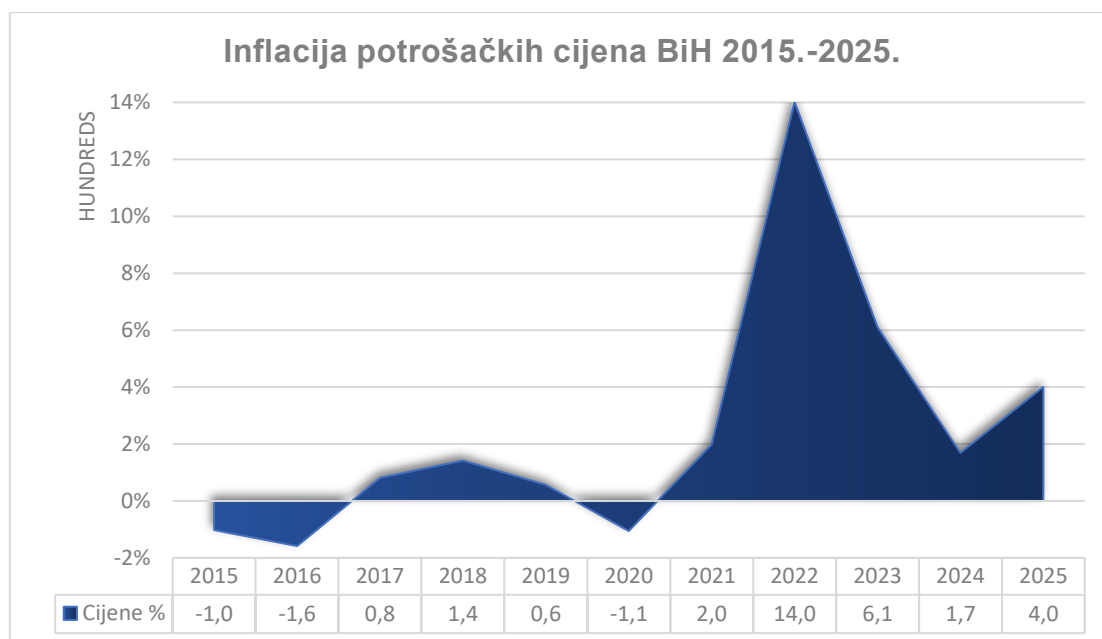
¹² https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202603_ecbstaff~ebe291cd3d.en.html

Prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine¹³, bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine u 2025. godini izražen u tekućim cijenama iznosio je 59,5 mlrd. KM (prema rashodnom pristupu), što predstavlja nominalni rast od 8,1 %. Međutim, realna stopa rasta, koja isključuje utjecaj cijena, iznosila je 2,1 %. Stope realnog rasta pojedinih komponenti BDP-a su sljedeće: finalna potrošnja 2,4 % (potrošnja kućanstava 2,3 % i potrošnja države 2,8 %); bruto investicije 6,8 %; izvoz roba i usluga 2,5 % i uvoz roba i usluga 5,3 %.

U 2025. godini zabilježena je godišnja stopa inflacije od 4,0 %. Iako je opća razina cijena porasla, kretanja su bila prilično raznolika ovisno o kategoriji. Najviši rast cijena u prethodnoj godini zabilježen je u cjenovnim kategorijama: hrana i bezalkoholna pića (+8,1 %), restorani i hoteli (+7,0 %) te zdravstvo (+6,0 %). S druge strane, određene su kategorije bile povoljnije, što je ublažilo ukupnu stopu inflacije. Cijene odjeće i obuće zabilježile su značajan pad, kao i prethodnih godina (-7,8 %), isto kao i cijene prijevoza (-2,2 %), čemu je najviše pridonio pad troškova u potkategoriji „uporaba prijevoznih sredstava“ (-3,4 %).

U nastavku izvješća, linijskim dijagramom predstavljena je ukupna prosječna godišnja inflacija za razdoblje 2015 – 2025. godine.

Grafikon 3. Potrošačke cijene u BiH – godišnja stopa promjene % (2015 - 2025.)

Izvor BHAS; Obrada FMF

Tijekom prvog tromjesečja 2026. došlo je do vidnog intenziviranja inflacijskih pritisaka, pri čemu je prosječna godišnja stopa inflacije iznosila 4 %. Dramatičan skok cijena u ožujku od 5,1 % pokazuje da inflacija ponovo uzima zamah. Ovaj snažni skok cijena u ožujku direktna je posljedica šokova izazvanih ratnim sukobima na Bliskom istoku, koji su preko skupljih energenata i blokada u opskrbi ponovno potaknuli inflaciju krajem tromjesečja.¹⁴

¹³ BHAS: Bruto domaći proizvod, rashodni pristup, tromjesečni podaci; Broj: 1, Sarajevo 31. 3. 2026.

¹⁴ BHAS: Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini; Broj: 3, Sarajevo 27. 4. 2026.

2.1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Federacije BiH

U nastavku izvješća tabelarno su prikazani glavni makroekonomski parametri Federacije BiH za razdoblje 2021 – 2025. godine.

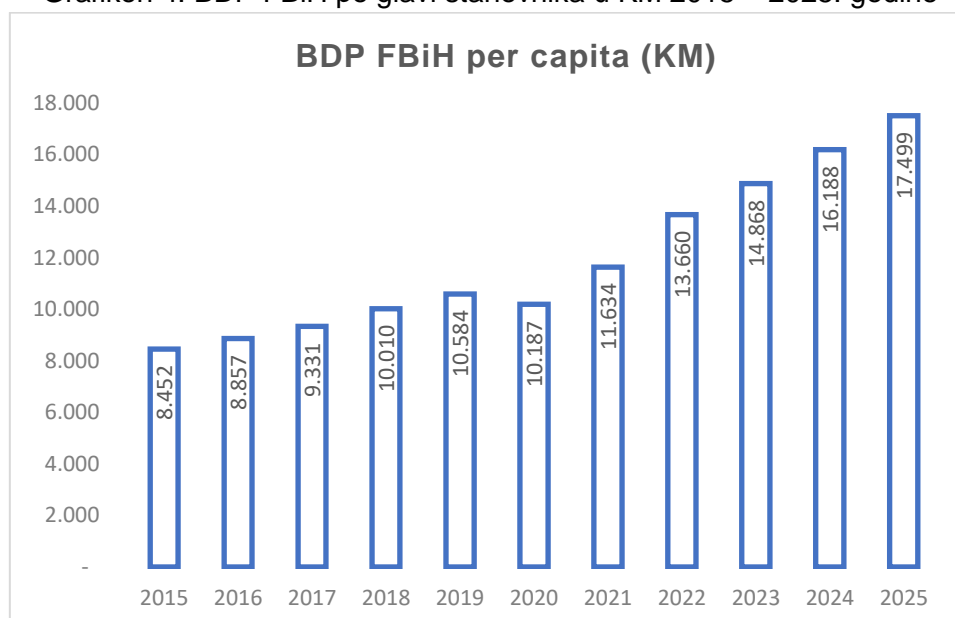
Tablica 1. Makroekonomski pokazatelji Federacije BiH za razdoblje 2021 – 2025. godine (u %)

Makroekonomski pokazatelj	2021	2022	2023	2024	2025'
BDP – realna godišnja stopa promjene	8,1	4,1	2,0	3,4	1,9
Ukupni indeks industrijske proizvodnje	9,8	1,2	-4,2	-3,9	-0,3
Indeks potrošačkih cijena	2,1	14,9	5,1	1,4	3,7
Izvoz robe i usluga	39,3	26,4	-7,9	-4,1	4,3
Uvoz robe i usluga	29,5	34,7	-3,3	2,1	4,1
Pokrivenost uvoza izvozom	63,3	59,4	56,5	53,1	53,2

Izvor: Podaci FZS, obrada FMF

Prema prvoj procjeni Federalnog zavoda za statistiku BiH, gospodarska aktivnost u Federaciji BiH u 2025. godini zabilježila je usporavanje realnog rasta s 3,4 % koliko je iznosio u 2024. godini, na 1,9 % u 2025. Istodobno je zabilježen znatno snažniji nominalni rast od 7,8 %, što je izravna posljedica ubrzane inflacije, odnosno rasta opće razine cijena. Ako se promotri proizvodna strana BDP-a, zabilježen je umjeren rast široko rasprostranjen po djelatnostima. Rast realne bruto dodane vrijednosti najviše je potaknut uslugama i to u područjima: „financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja“ 5,1 %, „stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti“ i „administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti“ 3,9 % „građevinarstva“ 3,8 % te „informativne i komunikacijske usluge“ 3,6%.¹⁵ Kretanje BDP-a per capita u Federaciji BiH u razdoblju 2015 – 2025. godine prikazano je grafikonom u nastavku.

Grafikon 4. BDP FBiH po glavi stanovnika u KM 2015 – 2025. godine

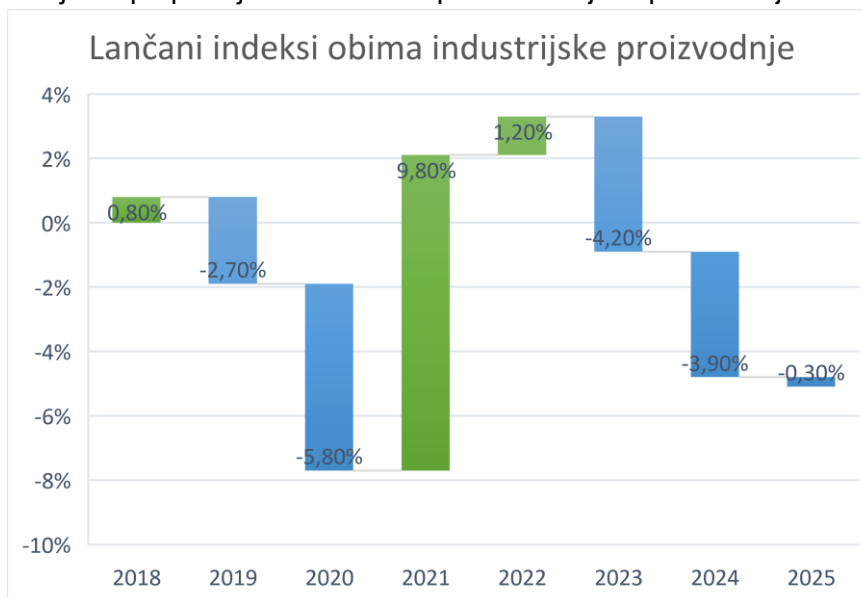
Izvor: FZS, obrada FMF

¹⁵ FZS; Tromjesečni BDP, IV. tromjesečje 2025., Broj: 10.3.4.; Sarajevo, 31. 3. 2026.

U 2025. godini ukupni obim industrijske proizvodnje zabilježio je godišnji pad od 0,3 %. Negativni trendovi u proizvodnji, popraćeni smanjenjem broja zaposlenih u industrijskom sektoru (prvenstveno u prerađivačkoj industriji) te kontinuiranim rastom cijena električne energije upućuju na snažne troškovne pritiske. Navedeni faktori predstavljaju ključne izazove za održavanje konkurentnosti domaće industrije na tržištu.

Prema GIG-u 2009. godini, pozitivan doprinos bilježe skupine „intermedijarni proizvodi“ (+0,3 %) i „kapitalni proizvodi“ (+12 %), a negativan „trajni proizvodi za široku potrošnju“ (-25,9 %), „netrajni proizvodi za široku potrošnju“ (-3,1 %) te „energija (-1,8 %). Prema područjima i odjeljcima KD-a BiH 2010. godine, područje „vađenje ruda i kamena“ bilježi pad od 3 %, „proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom“ pad od 1,2 %, dok su u području „prerađivačka industrija“ prisutni su znakovi stagnacije uz tek neznatan rast od 0,1 %.¹⁶ Godišnje stope promjene obima ukupne industrijske proizvodnje za razdoblje 2018 - 2025. godine prikazane su grafikonom 5.

Grafikon 5. Godišnje stope promjene obima ukupne industrijske proizvodnje 2018 - 2025. godine

Izvor FZS, Obrada FMF

Prvo tromjesečje 2026. godine obilježeno je ozbiljnim slabljenjem industrije Federacije BiH, uz pad od 4,7 %. Ovi podaci potvrđuju da je industrija pod snažnim pritiskom visokih troškova i smanjene inozemne potražnje, što dovodi do recesijskih kretanja u proizvodnom sektoru.

Analiza prema Glavnim industrijskim grupacijama ukazuje na opći negativni trend u gotovo svim segmentima, uz iznimku kapitalnih proizvoda koji bilježe rast od 2,7 %. Najizraženiji pad proizvodnje zabilježen je kod trajnih proizvoda za široku potrošnju koji su zabilježili oštar dvoznamenkasti pad za čak 20,3 %, što ukazuje na znatno slabljenje kupovne moći i suzdržanost kućanstva pri potrošnji. Slijede sektori energije s padom od 7,4 %, netrajnih proizvoda za široku potrošnju s 5,2 % te intermedijarnih proizvoda s 2,5 %. Promatrano po područjima djelatnosti, negativna kretanja zahvatila su vađenje ruda i kamena (-25,2 %) te

¹⁶ FZS; Indeks obima industrijske proizvodnje, prosinac 2025.; Prvi rezultati; Broj: 9.12; Sarajevo, 27.1.2026.

prerađivačku industriju (-3,1 %). Nasuprot tomu, blagi pozitivan pomak od 0,7 % ostvaren je u području proizvodnje i opskrbe električnom energijom i plinom.¹⁷

U razdoblju siječanj – prosinac 2025. godine ukupan izvoz iz FBiH iznosio je 11,2 mlrd. KM, što predstavlja rast od 4,3 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ovaj pozitivan trend izravan je odraz gospodarskog oporavka europodručja, čija je veća potražnja potaknula dinamičniju vanjskotrgovinsku razmjenu. S druge strane, uslijed visoke uvozne ovisnosti gospodarstva i jačanja domaće potražnje, zabilježen je i rast uvoza. Ukupna vrijednost uvoza u promatranom razdoblju dosegla je 21,0 mlrd. KM, uz ostvareni godišnji rast od 4,1 %. U nastavku izvješća donosimo tabelarni prikaz vrijednosti izvoza i uvoza (u tisućama KM), stopa rasta (%) te stupnja pokrivenosti uvoza izvozom (%) za razdoblje 2015. – 2025. godine¹⁸.

Tabela 2. VT bilanca Federacije BiH u tisućama KM, stope rasta izvoza i uvoza (%) te pokrivenost uvoza izvozom (%) za razdoblje 2015 – 2025. godine

Godina	Izvoz	Izvoz (%)	Uvoz	Uvoz (%)	VT bilanca	Pokrivenost uvoza izvozom (%)
2015	6.148.081	6,4	10.681.387	3,16	-4.533.306	57,6
2016	6.259.782	1,8	10.925.903	2,3	-4.666.121	57,3
2017	7.257.136	15,9	12.441.196	13,9	-5.184.060	58,3
2018	7.912.225	9	13.266.645	6,6	-5.354.420	59,6
2019	7.620.378	-3,7	13.851.816	4,4	-6.231.438	55
2020	6.871.436	-9,8	11.681.205	-15,7	-4.809.769	58,8
2021	9.571.139	39,3	15.132.208	29,5	-5.561.069	63,3
2022	12.097.143	26,4	20.384.211	34,7	-8.287.068	59,3
2023	11.141.642	-7,9	19.712.257	-3,3	-8.570.615	56,5
2024	10.684.332	-4,1	20.121.943	2,1	-9.437.611	53,1
2025	11.190.863	4,3	21.023.498	4,1	-9.832.635	53,2

Izvor: Podaci FZS, obrada FMF

U razdoblju od siječnja do ožujka (I. – III.) 2026. godine, vanjskotrgovinska razmjena Bosne i Hercegovine bilježi blagi rast vrijednosti u oba smjera. Ukupna vrijednost ostvarenog izvoza iznosila je 2,8 mlrd. KM, što predstavlja povećanje od 1,3 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Analiza prema Klasifikaciji djelatnosti (KD BiH 2010) ukazuje na heterogena kretanja po sektorima. Najveći rast zabilježen je u sektoru „vađenje ruda i kamena“ s visokom stopom rasta od 41,2 %. Najveći pad evidentiran je u sektoru „proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija“, gdje je izvoz smanjen za 37,9 %. Ukupan uvoz u promatranom razdoblju iznosio je 5,1 mlrd. KM, uz stopu rasta od 0,3 % na godišnjoj razini. Ključni generatori rasta uvozne strane bile su kategorija „ostalo“ s naglim porastom od 112,5 % te „prerađivačka industrija“ s umjerenim rastom od 3,1 %. Ovi podaci ukazuju na stabilizaciju trgovinskih tokova uz značajne strukturne promjene unutar energetske i ekstraktivnog sektora.¹⁹

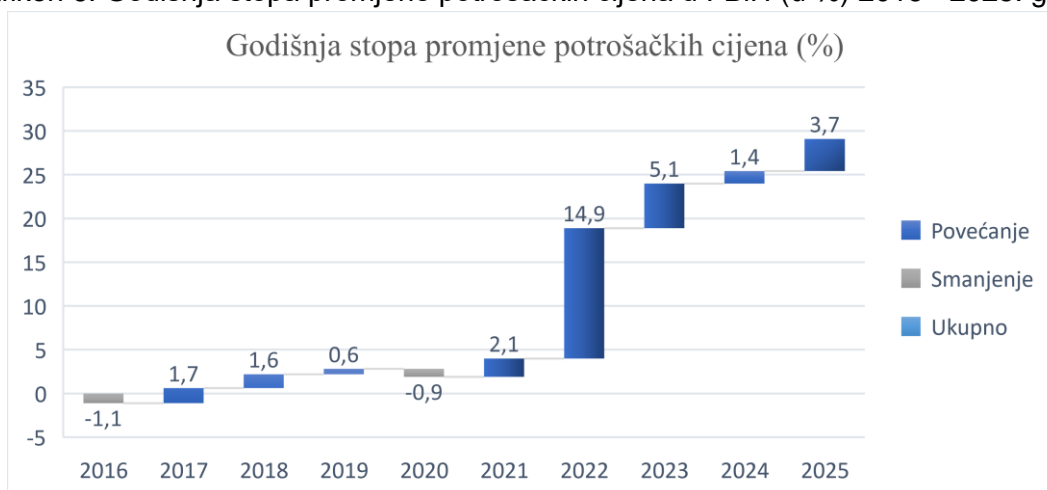
¹⁷ FZS; Indeks obima industrijske proizvodnje, mart/ožujak 2026.; Prvi rezultati; Broj: 9.3; Sarajevo, 27. 4. 2026.

¹⁸ FZS; Statistički godišnjak/ljetopis FBiH 2025, decembar 2025 i FZS: Robna razmjena sa inozemstvom; Broj: 16.1.12.; Sarajevo, 20. 1. 2026.

¹⁹ FZS; Robna razmjena s inozemstvom; Sarajevo, 20.4.2026.; Broj: 16.1.3.;

Nakon snažnih inflacijskih udara uzrokovanih energetsom krizom zbog rata u Ukrajini, inflacija potrošačkih cijena u 2024. godini usporila je na 1,4 % s 5,1 % u 2023. godini (godišnji lančani indeksi). U 2025. godini dolazi do ponovnog ubrzanja rasta stope inflacije u Federaciji BiH, prvenstveno zbog baznog učinka te snažnog rasta cijena hrane i električne energije. Ponovni rast inflacije u prethodnoj godini uzrokovan je i snažnim rastom prosječnih realnih plaća nakon povećanja minimalne plaće, što se prelilo na rast cijena usluga. Ukupna inflacija potrošačkih cijena u FBiH u 2025. godini iznosila je 3,7 %. Grafikon 6. prikazuje trend godišnje stope inflacije u FBiH za razdoblje 2016 - 2025. godine²⁰.

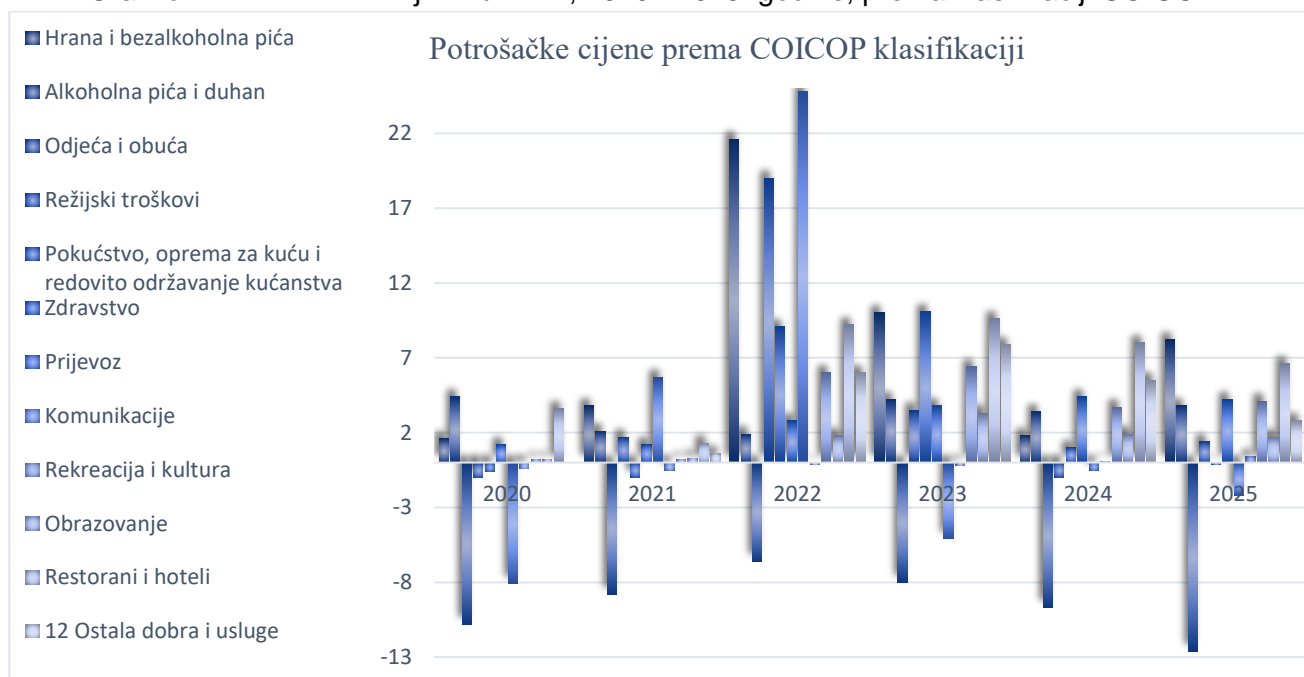
Grafikon 6. Godišnja stopa promjene potrošačkih cijena u FBiH (u %) 2016 - 2025. godine

Izvor: FZS, Obrada FMF

U nastavku je prikazan stupčasti dijagram (prema COICOP-u) koji analizira utjecaj različitih skupina proizvoda i usluga na godišnju inflaciju od 2020. do 2025. godine.

Grafikon 7. Potrošačke cijene u FBiH, 2020 - 2025. godine, prema klasifikaciji COICOP

Izvor: FZS, Obrada FMF

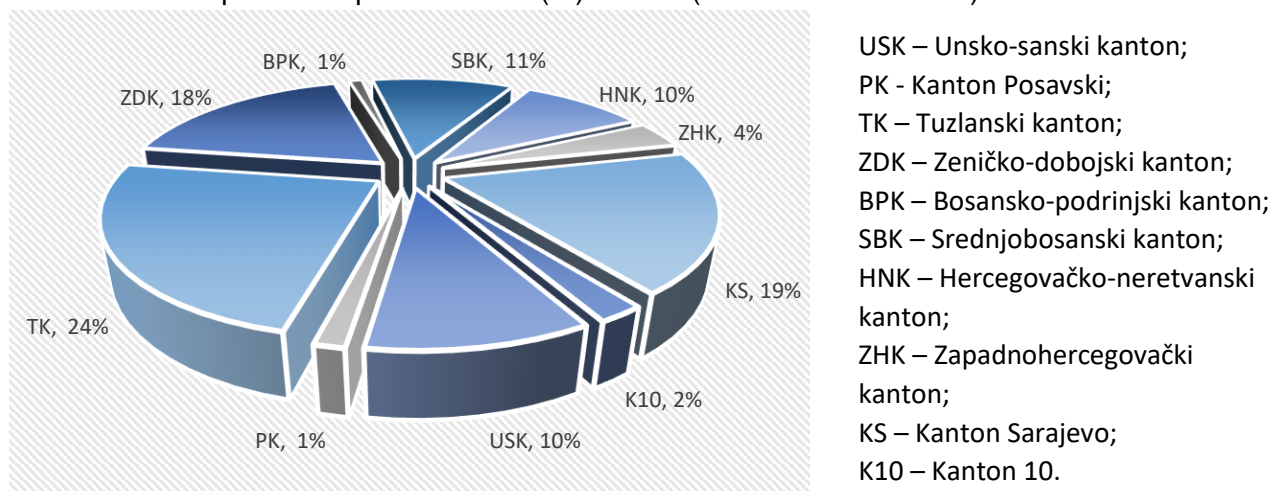
²⁰ FZS: Statistički godišnjak/ljetopis FBiH 2025, prosinac 2025.

U prvom tromjesečju 2026. godine Federacija BiH zabilježila je ubrzanje rasta potrošačkih cijena. Dok je prosječna stopa inflacije u prva tri mjeseca iznosila 3,9 % (yoy), podaci za ožujak 2026. godine ukazuju na snažan inflacijski skok od 5,2 %. Ovakva dinamika sugerira prijelaz s umjerene na povišenu inflaciju, uzrokovanu kombinacijom unutarnjih strukturnih pritisaka i vanjskih geopolitičkih šokova. U ožujku 2026. godine, odjeljak Prijevoz zabilježio je rast od 13,3 %. Taj je skok izravna posljedica rasta cijena nafte na svjetskom tržištu, uzrokovanog eskalacijom sukoba na Bliskom istoku. Zbog visoke korelacije troškova transporta s krajnjim cijenama dobara i usluga, odjeljak Prijevoz predstavlja ključnu točku prelijevanja uvozne inflacije na domaće cijene.

Prosječan broj zaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2025. godini iznosio je 545.609, što predstavlja negativan trend i pad od 0,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Najveći postotni pad zabilježen je u području „Poslovanje nekretninama“ i iznosi 4,6 %. Unatoč visokom postotku, ovo područje nema presudan utjecaj na ukupnu sliku tržišta rada zbog malog udjela u ukupnoj strukturi. Područje „Prerađivačka industrija“, kao jedan od ključnih stupova gospodarstva uz trgovinu, bilježi zabrinjavajući pad od 2,7 %. Gubitak 2.776 radnih mjesta u prerađivačkoj industriji ukazuje na značajno usporavanje rasta u tom području.²¹

Prosječan broj nezaposlenih osoba u 2025. godini iznosio je 255.899, a to predstavlja pad za 1,7 % u odnosu na prethodnu godinu.²² Kružnim dijagramom prikazana je raspodjela registrirane nezaposlenosti po kantonima (%) u FBiH na dan 31. 12. 2025.²³

Grafikon 9. Nezaposlenost po kantonima (%) u FBiH (na dan 31. 12. 2025.)

Izvor: FZS, Obrada FMF

U veljači 2026. godine broj zaposlenih iznosio je 542.073, što predstavlja međugodišnji pad od 0,6 %. Najznačajniji rast zabilježen je u području administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (+3,5 %) te u području zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (+2,5 %). Istodobno je primjetan pad zaposlenosti u proizvodnim granama. Posebno su pogođena područja vađenja ruda i kamena (-3,2 %) te prerađivačka industrija (-2,8 %), što sugerira usporavanje

²¹ FZS: Zaposleni i nezaposleni, prosinac 2025.; Broj: 8.2.12. Sarajevo 16. 2. 2026.

²² FZS: Mjesečni statistički pregled FBiH; Februar/veljača 2.; Sarajevo, 2026.

²³ FZS: Zaposlenost, nezaposlenost i plate u FBiH po Kantonima i općinama, 2025; Broj: 8.4.; Sarajevo, 27. 2. 2026.

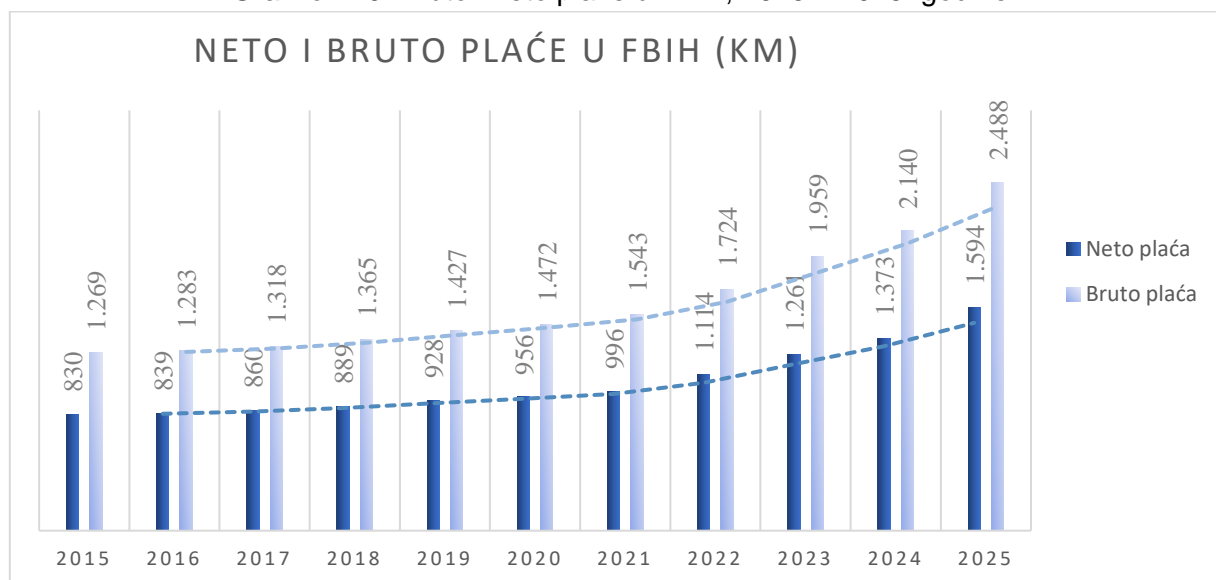
industrijske proizvodnje i potencijalni pad izvozne potražnje. Također, zabilježen je pad u uslužnim djelatnostima: poslovanju nekretninama (-7,7 %), ugostiteljstvu i hotelijerstvu (-2,8 %) te trgovini (-0,8 %), što ukazuje na smanjenje osobne potrošnje.²⁴

Prosječna neto plaća u Federaciji BiH u 2025. godini iznosila je 1.594 KM te je nominalno viša za 16,1 %, a realno za 12,0 % u odnosu na prethodnu godinu. U istom razdoblju najviši realni rast neto plaća ostvaren je u područjima: hotelijerstva i ugostiteljstva od 34,1 %, građevinarstva od 26,7 % te umjetnosti, zabave i rekreacije od 26,5 %. Prosječna bruto plaća u FBiH u 2025. godini iznosila je 2.488 KM i nominalno je viša za 16,3 %. Najviši nominalni rast bruto plaća zabilježen je u hotelijerstvu i ugostiteljstvu od 36,0 %, građevinarstvu od 27,7 % te umjetnosti, zabavi i rekreaciji od 27,2 %.²⁵

U veljači 2026. godine prosječna neto plaća iznosila je 1.643 KM, što predstavlja nominalni rast od 7,7 % te realni rast od 4,5 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U promatranom razdoblju najznačajniji nominalni rast neto plaća zabilježen je u području stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (+9,2 %) te u području javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja (+9,1 %). Prosječna bruto plaća u drugom mjesecu tekuće godine iznosila je 2.570 KM te je nominalno viša za 8,0 %, a realno za 4,7 % u odnosu na isti mjesec prethodne godine.²⁶

U nastavku izvješća dan je grafički prikaz bruto i neto plaća u apsolutnim iznosima za razdoblje 2015-2025. godine (Grafikon 10) te stopa nominalnog i realnog rasta neto plaća za razdoblje 2018-2025. godine (Grafikon 11),²⁷

Grafikon 10. Bruto i neto plaće u FBiH, 2015 – 2025. godine

Izvor: FZS, obrada FMF

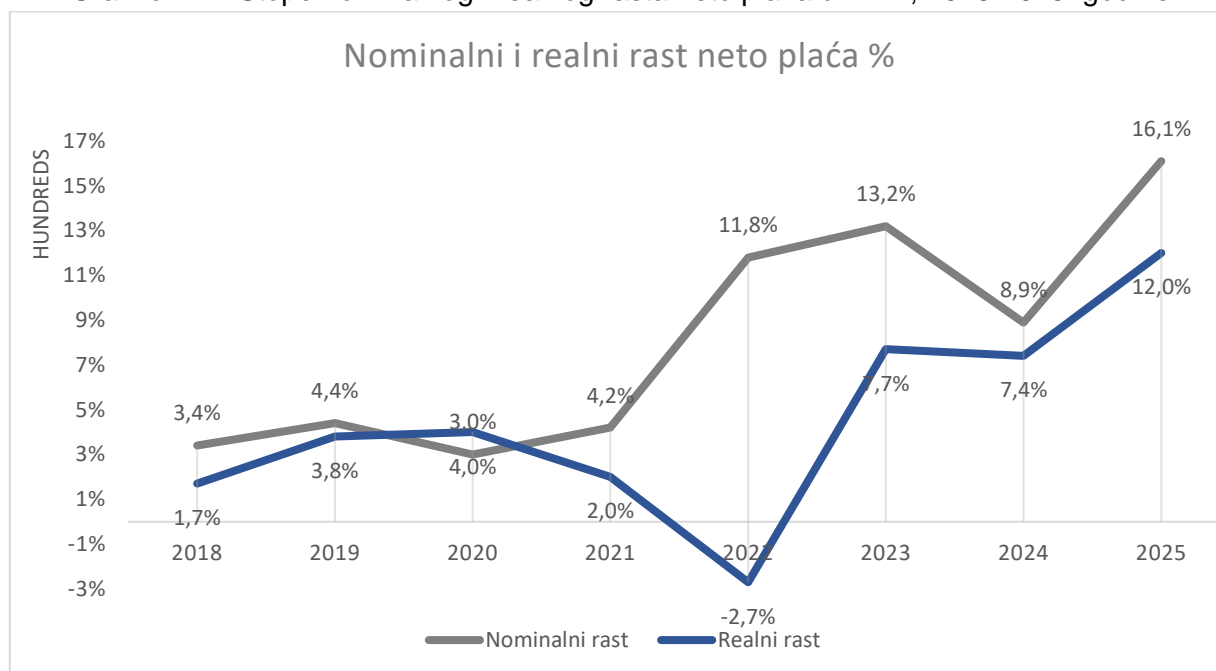
²⁴ FZS: Zaposleni i nezaposleni, veljača 2026.; Broj: 8.2.2. Sarajevo 17. 4. 2026.

²⁵ FZS: Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća zaposlenih po područjima KD 2010, prosinac 2025; Sarajevo, 16. 2. 2026; Broj: 8.1.12

²⁶ Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća zaposlenih po područjima KD BiH 2010, veljača 2026; Sarajevo, 17. 4. 2026.; Broj: 8.1.2

²⁷ FZS; Statistički godišnjak, ljetopis; Sarajevo, prosinac 2025.; Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća zaposlenih po područjima KD BiH 2010, prosinac 2025.; Sarajevo, 16. 2. 2026.

Grafikon 11. Stope nominalnog i realnog rasta neto plaća u FBiH, 2018-2025. godine

Izvor: FZS, obrada FMF

2.2. Makroekonomski okvir za razdoblje 2027 - 2029. godina

Globalno gospodarstvo u 2025. godini pokazalo je neočekivanu otpornost, prvenstveno zahvaljujući investicijama u umjetnu inteligenciju, obnavljanju zaliha i stabilnosti financijskih tržišta. Međutim, geopolitičke nestabilnosti, posebno zaoštavanje sukoba na Bliskom istoku, uzlazni trend cijena energenata te poremećaji na tržištu nafte i plina, znatno su povećali negativne rizike. Dodatne izazove stvaraju naglašena politička neizvjesnost, slabljenje prekograničnih ulaganja te poremećaji u lancima opskrbe, što globalno gospodarstvo usmjerava prema nepovoljnijim ishodima.

U tablici ispod teksta prikazane su stope globalnog rasta, te stope rasta naših najznačajnijih vanjskotrgovinskih partnera (procjena za 2025. godinu te projekcije za 2026. i 2027. godinu).²⁸

Tablica 3. Stope rasta BDP-a (procjena za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu)

Područje	BDP - % promjene u odnosu na prethodnu godinu		
	2025e	2026f	2027f
Globalni rast	3,4	3,1	3,2
Europodručje	1,4	1,1	1,2
Njemačka	0,2	0,8	1,2
Hrvatska	3,2	2,6	2,6
Italija	0,5	0,5	0,5

Izvor: International Monetary Fund

²⁸ IMF: World Economic Outlook; Global Economy in the Shadow of War; April 2026

Prema izvještaju Svjetske banke, procijenjena vrijednost realnog rasta BDP-a u BiH u 2025. godini iznosi 2,1 %, a projekcije za tekuću i narednu godinu iznose 2,5 % i 3,0 % respektivno.²⁹ U nastavku izvješća, tablično su predstavljene projekcije najznačajnijih makroekonomskih pokazatelja BiH za razdoblje 2026 – 2029. godine (Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje BiH).

Tablica 4. Projekcije najznačajnijih makroekonomskih pokazatelja BiH za razdoblje 2026 – 2029. godine

Pokazatelj	2026	2027	2028	2029
BDP – realna godišnja stopa promjene (u %)	2,0	2,6	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	4,1	2,2	2,1	2,0
Realni rast uvoza u %	2,6	3,5	4,1	3,1
Realni rast izvoza u %	1,9	3,2	4,2	3,2

Izvor: DEP, ožujak 2026., obrada FMF

Ekonomska perspektiva Bosne i Hercegovine za razdoblje 2027 - 2029. godine bit će primarno determinirana interakcijom vanjskih makroekonomskih varijabli i unutarnjih institucionalnih performansi. Zbog visokog stupnja trgovinske otvorenosti, gospodarstvo Bosne i Hercegovine usko je povezano s dinamikom rasta u zemljama Europske unije (posebno Njemačkoj, Italiji i Austriji). Projektirani oporavak ili stagnacija u tim gospodarstvima izravno će utjecati na domaći izvozni sektor, industrijsku proizvodnju i priljev inozemnih izravnih ulaganja. Geopolitičke nestabilnosti te volatilnost cijena energenata i sirovina na svjetskom tržištu predstavljaju glavne rizike koji mogu utjecati na domaću inflaciju. Također, unutarnji rast ovisit će o učinkovitosti provedbe reformskih agendi. Fokus je na unaprjeđenju poslovnog okružja, digitalnoj transformaciji te energetske tranziciji (usklađivanje s mehanizmom CBAM). Osim toga, značajnu odrednicu rasta u srednjoročnom razdoblju predstavljat će i sposobnost institucija da učinkovito apsorbiraju sredstva iz Plana rasta EU-a za Zapadni Balkan, što bi trebalo i značajno ubrzati konvergenciju prema Europskoj uniji.

2.2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja u FBiH

Projekcije ekonomskih pokazatelja za predstojeće srednjoročno razdoblje izrađene su na temelju makroekonomskih prognoza Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) Vijeća ministara BiH iz ožujka 2026. godine, uz uvažavanje projekcija relevantnih međunarodnih financijskih institucija, prvenstveno Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), Svjetske banke te Europske središnje banke (ESB).

U nastavku teksta je tablični prikaz nominalnog i realnog BDP-a FBiH te njihovih stopa rasta za razdoblje 2025 – 2029. godine.

²⁹ World Bank Group; Europe and Central Asia Economic Update; Industrial Policy; April 2026

Tablica 5. BDP FBiH; procjena i projekcije 2025 - 2029. godine

Pokazatelj	2025	2026	2027	2028	2029
Nominalni BDP (mil. KM)	37.414	39.659	41.840	44.016	46.437
Nominalna stopa rasta (%)	7,8	6,0	5,5	5,2	5,5
Realni BDP (mil. KM)	35.371	38.162	40.730	43.053	45.413
Realna stopa rasta (%)	1,9	2,0	2,7	2,9	3,4

Izvor: Federalno ministarstvo financija

Gospodarska kretanja u Federaciji BiH tijekom 2026. godine, uz unutarnje determinante, bit će pod značajnim utjecajem vanjskih geopolitičkih rizika, prvenstveno uslijed eskalacije sukoba na Bliskom istoku. Projicirane stope rasta temelje se na pretpostavci ograničenog intenziteta i trajanja spomenutog sukoba, bez širih implikacija na globalne opskrbne lance i energetska tržišta.

Prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku BiH, ukupan obim industrijske proizvodnje u FBiH u razdoblju siječanj – ožujak (I. - III.) zabilježio je pad od 4,7 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ovakvi pokazatelji nisu neočekivani s obzirom na to da industrijski sektor FBiH bilježi dugotrajan silazni trend, što upućuje na sustavno strukturno slabljenje industrijske baze. Dodatni pritisak stvara niska razina gospodarske aktivnosti u europodručju, koja je dovela do slabljenja inozemne potražnje i produblivanja negativnih trendova u industrijskoj bilanci. Promatrano po sektorima, u prvom tromjesečju tekuće godine rudarstvo bilježi značajan pad od 25,2 %, dok je u prerađivačkoj industriji ostvaren pad od 3,1 %. Nasuprot tome, sektor proizvodnje i opskrbe električnom energijom i plinom bilježi blagi rast od 0,7 %. Poseban analitički fokus usmjeren je na prerađivačku industriju, s obzirom na njezin dominantan udjel u ukupnoj industrijskoj strukturi. Zabrinjava negativna dinamika na tržištu rada unutar ovog sektora, koji je u protekloj godini zabilježio pad zaposlenosti od 2,7 %. Gubitak 2.776 radnih mjesta izravna je posljedica smanjene proizvodne aktivnosti i narušene konkurentnosti. Industrijska proizvodnja FBiH i dalje je izrazito ugljično intenzivna, što je povezano s visokim oslanjanjem na fosilna goriva te tehnološkom zastarjelošću kapaciteta. Bez hitne dekarbonizacije i prijelaza na obnovljive izvore energije, industrijski sektor suočava se s rizikom postupne marginalizacije na tržištu Europske unije uslijed uvođenja strožih ekoloških standarda i uvoznih pristojbi (poput CBAM-a). Slijedom toga, u kratkoročnom razdoblju ne projicira se snažniji oporavak industrijskog sektora.

Nasuprot industrijskoj stagnaciji, uslužne djelatnosti bilježe snažan rast potaknut povećanom osobnom potrošnjom. Podaci o kretanju BDP-a za posljednje tromjesečje 2025. godine ukazuju na pozitivan zamah u sljedećim sektorima: financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (+6,4 %), građevinarstvo (+3,8 %), informacije i komunikacije (+3,4 %), trgovina, prijevoz i skladištenje te hotelijerstvo i ugostiteljstvo (+2,5 %). Udjel uslužnih djelatnosti u strukturi BDP-a kontinuirano raste, čime usluge postaju primarni nositelj gospodarskog rasta. Ovakva kretanja uzrokuju realokaciju radne snage. Dok se u proizvodnim sektorima broj radnih mjesta smanjuje, potražnja za specifičnim vještinama u uslužnom sektoru raste, što zahtijeva sustavnu prekvalifikaciju radne snage.

Projekcije za 2026. predviđaju umjeren rast BDP-a od 2,0 %, primarno oslonjen na tercijarni sektor. Uz stabilizaciju stopa štednje u europodručju, očekuje se postojan priljev

sekundarnih transfera iz inozemstva (doznaka), koji su ključni za održavanje kupovne moći stanovništva. Povećanje raspoloživog dohotka i stabilni sekundarni transferi potaknut će osobnu potrošnju, koja ostaje i dalje glavni generator projiciranog rasta.

Gospodarske projekcije za srednjoročno razdoblje 2027 – 2029. godine u velikoj su mjeri determinirane recentnim geopolitičkim kretanjima na globalnoj razini. Unatoč prisutnim nestabilnostima, referentne međunarodne institucije, poput Svjetske banke (SB) te Europske središnje banke (ESB), predviđaju kontinuitet globalnog rasta uz stabilizaciju inflacijskih pritisaka. Osim vanjskih determinanti, ključni unutarnji faktor u projiciranom razdoblju bit će institucionalni kapacitet zemlje za provedbu strukturnih reformi. Dosljedna implementacija reformskih procesa (definiranih kroz Program ekonomskih reformi – ERP i Reformsku agendu) nužna je za intenziviranje gospodarske aktivnosti i jačanje potencijalne stope rasta.

Uvođenje regulative CBAM (Mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika) poslužit će kao snažan poticaj za preusmjeravanje inozemnih izravnih ulaganja (FDI) prema projektima obnovljivih izvora energije, unaprjeđenju energetske učinkovitosti te niskougljičnim industrijama. Prilagodba ovim regulatornim zahtjevima trebala bi potaknuti tehnološku konvergenciju i modernizaciju, što će rezultirati povećanjem dodane vrijednosti unutar prerađivačke industrije. Kapitalna ulaganja usmjerena u dekarbonizaciju i zelenu tranziciju ključna su za osiguranje dugoročne konkurentnosti izvoznog sektora na jedinstvenom tržištu EU-a. U razdoblju 2027 – 2029. godine projicirana je prosječna godišnja stopa realnog rasta BDP-a Federacije BiH od 3,0 %, uz progresivnu dinamiku rasta po godinama: 2027: 2,7 %; 2028: 2,9 % te 2029: 3,4 %.

2.2.2. Rizici po projekcije

Rizici koji mogu utjecati na ostvarenje projekcija ekonomskog rasta klasificiraju se u dvije skupine: vanjske i unutarnje. U razdoblju pripreme ovog izvješća, vanjski su rizici izraženiji te predstavljaju značajnu prijetnju ostvarenju planiranog ekonomskog rasta. Neizvjesnost u međunarodnom okruženju, jačanje inflacijskih pritisaka, kao i usporavanje globalnoga ekonomskog rasta, mogli bi imati negativan utjecaj na privatnu potrošnju, razinu investicija te obim vanjskotrgovinske razmjene. Slijedom navedenog, ti bi faktori izravno utjecali na smanjenje projekcija ekonomskog rasta u Federaciji BiH.

S druge strane, prijetnju ostvarenju ovih projekcija predstavljaju i unutarnji izazovi, odnosno rizici koji se odnose na složen sustav donošenja odluka i spor tempo provođenja ekonomskih reformi u zemlji. Eventualna kašnjenja u provođenju strukturnih reformi mogla bi se negativno odraziti na ukupni gospodarski rast.

Iznimno je važno istaknuti rizike povezane s klimatskim promjenama, odnosno potrebu za usklađivanjem zakonske regulative u području zelene energije u Bosni i Hercegovini s važećim propisima Europske unije. U tom je kontekstu ključno napomenuti da je Bosna i Hercegovina do 2026. godine obvezna uskladiti domaće zakonodavstvo i strukturu gospodarstva s odredbama Uredbe o mehanizmu prilagodbe ugljika na granicama (CBAM). Eventualna kašnjenja u usklađivanju mogla bi značajno ugroziti ukupnu konkurentnost gospodarstva Federacije BiH kroz smanjenje proizvodnje, izvoza i zaposlenosti, što bi u konačnici rezultiralo nižim stopama rasta BDP-a.

Među srednjoročnim rizicima posebno se izdvajaju nepovoljna kretanja na tržištu rada, točnije trend smanjenja radne snage koji je evidentan posljednjih nekoliko godina. Nastavak emigracijskih trendova (odlazak mlade, obrazovane i kvalificirane radne snage) mogao bi dovesti do pada produktivnosti i sporijeg rasta BDP-a od projiciranoga.

Također, neophodno je naglasiti da stabilnost industrijskog sektora primarno određuju specifični faktori unutar energetske i strukturnog sustava. Stabilnost industrijske baze u izravnoj je vezi s energetske sektorom koji je opterećen s dva ključna rizika: hidrološkim prilikama (visoka ovisnost o hidroenergiji uzrokuje volatilnost proizvodnje, čineći je izrazito osjetljivom na nepovoljne vremenske uvjete) i pogonskom spremnošću (dotrajnost termoenergetskih postrojenja i niska razina tehničke pouzdanosti predstavljaju operativni rizik koji može dovesti do smanjenja fizičkog obima ukupne industrijske proizvodnje).

3. EKONOMSKA I FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

3.1. Ekonomska politika

Osnovni strateški dokument koji određuje smjer ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH u srednjoročnom razdoblju je Strategija razvoja Federacije BiH 2021–2027. godine. Ova strategija reflektira i prioritete Bosne i Hercegovine utvrđene u procesu europskih integracija, uključujući Ekonomski i investicijski plan za Zapadni Balkan, Zelenu agendu za Zapadni Balkan i EU digitalnu strategiju, kao i globalno prihvaćene ciljeve održivog razvoja iz Agende 2030.

Održivi razvoj nalazi se u središtu politika Europske unije, a ciljevi održivog razvoja odnose se na ključne globalne izazove, uključujući smanjenje siromaštva i nejednakosti, klimatske promjene, zaštitu okoliša, ekonomski prosperitet, mir i pravdu. U skladu s politikama Europske unije, ekonomska politika Federacije BiH u srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena na jačanje održivog i inkluzivnog ekonomskog rasta, unaprjeđenje životnog standarda građana i smanjenje društvenih i ekonomskih nejednakosti.

Jačanje konkurentnosti gospodarstva predstavlja osnovu stabilnog i održivog ekonomskog rasta. Posebna pažnja bit će usmjerena na:

- ✚ stvaranje povoljnog poslovnog okruženja
- ✚ poticanje domaćih i stranih investicija
- ✚ razvoj poduzetništva i malih i srednjih poduzeća
- ✚ uključivanje gospodarstva u globalne lance vrijednosti
- ✚ modernizaciju i izgradnju prometne i druge infrastrukture
- ✚ razvoj i modernizaciju energetske infrastrukture i tranziciju ka čistim izvorima energije
- ✚ unaprjeđenje tržišta rada i stvaranje novih vrijednosti u gospodarstvu.

3.2. Fiskalna politika

3.2.1. Politika rashoda

U uvjetima složenih domaćih i međunarodnih ekonomskih kretanja, uključujući usporavanje ekonomskih aktivnosti u europskom okruženju, inflatorne pritiske i neizvjesnosti na globalnom tržištu, domaća ekonomija je tijekom 2025. godine zadržala relativnu makroekonomsku stabilnost i otpornost. Integracija u Europsku uniju i dalje ostaje jedan od ključnih ekonomskih i političkih prioriteta Bosne i Hercegovine, uz nastavak provođenja reformi usmjerenih na jačanje konkurentnosti, fiskalne održivosti i ubrzanje procesa europskih integracija.

Federacija BiH nastavlja provoditi politike usmjerene na jačanje konkurentnosti gospodarstva, digitalnu transformaciju i podršku zelenoj tranziciji, uz fokus na unaprjeđenje poslovnog ambijenta, podršku investicijama i razvoj malih i srednjih poduzeća. Posebna pažnja bit će posvećena ulaganjima u obrazovanje, istraživanje, inovacije i razvoj ljudskog kapitala, s ciljem stvaranja održivog osnova za dugoročni ekonomski rast i jačanje konkurentnosti privrede.

Zahvaljujući odgovornom upravljanju javnim financijama i održavanju relativno niske razine javnog duga, Proračun Federacije BiH karakterizira zadovoljavajuća razina likvidnosti, što omogućava pravovremeno izvršavanje obveza utvrđenih zakonskim i drugim propisima. Fiskalna politika u narednom srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena na očuvanje makrofiskalne stabilnosti, jačanje fiskalne discipline i unaprjeđenje efikasnosti javne potrošnje.

Ključni prioriteti Vlade Federacije BiH u narednom srednjoročnom razdoblju odnose se na unaprjeđenje poslovnog ambijenta, poticanje investicija i realizaciju infrastrukturnih projekata. Prioritetne aktivnosti bit će podržane kroz izdvajanje značajnijih sredstava za financiranje izgradnje autocesta i brzih cesta, unaprjeđenje željezničkog i avionskog prometa, kao i razvoj energetske infrastrukture. Istodobno, nastavit će se aktivnosti na racionalizaciji troškova javne uprave, jačanju fiskalne discipline i kontroli proračunske potrošnje, kako bi se raspoloživa sredstva u većoj mjeri usmjeravala prema razvojnim i infrastrukturnim projektima.

U oblasti tržišta rada nastavit će se provođenje aktivnih politika zapošljavanja usmjerenih na očuvanje postojeće razine zaposlenosti, otvaranje novih radnih mjesta i ublažavanje negativnih demografskih trendova i migracija radne snage. Dodatno će se unaprijediti nadzor nad trošenjem javnih sredstava uključivanjem izvanproračunskih fondova, prije svega zavoda i službi za zapošljavanje, u federalni i kantonalne proračune, s ciljem jačanja transparentnosti, fiskalne kontrole i cjelovitog prikaza javne potrošnje.

U postupku pripreme i izrade Proračuna Federacije BiH za 2027. godinu planiranje ograničenih finansijskih sredstava bit će prvenstveno usmjereno na financiranje rashoda i izdataka zasnovanih na zakonskim obvezama, uključujući servisiranje duga, plaće, naknade i doprinose zaposlenih, mirovine, davanja braniteljskoj populaciji, socijalnim kategorijama i zdravstvenom sektoru. Istodobno, politika Vlade Federacije BiH bit će usmjerena na pažljivo praćenje posljedica inflacije te, u skladu s potrebama, donošenje i provedbu mjera za očuvanje i unaprjeđenje kupovne moći građana, s posebnim fokusom na socijalno ugrožene kategorije stanovništva.

Uz podršku Europske unije, kao dio procesa reforme javne uprave, Federalno ministarstvo financija implementiralo je softversko rješenje koje je omogućilo prelazak s tradicionalnog budžetiranja po proračunskim stavkama na programsko budžetiranje. Proračun Federacije BiH za 2026. godinu po prvi put je pripremljen, donesen i objavljen u programskom i srednjoročnom formatu, čime je uspostavljen značajan institucionalni okvir za budžetiranje zasnovano na rezultatima. Fokus programskog budžetiranja stavljen je na povezivanje proračunskih sredstava s jasno definiranim programima, ciljevima i indikatorima učinka,

odnosno na to „što se želi postići“, a ne samo „što se želi financirati“. U narednom razdoblju aktivnosti će biti usmjerene na daljnje unaprjeđenje kvalitete programskih struktura i indikatora učinka, kao i na proširenje primjene programskog budžetiranja na kantonalnu razinu od proračunskog ciklusa za 2028. godinu.

Dalje, u skladu s planiranim reformskim aktivnostima, izvršit će se detaljna analiza i definirati koraci za postepenu implementaciju Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor u Federaciji BiH, s ciljem daljnjeg usklađivanja sustava upravljanja javnim financijama s međunarodnim standardima i najboljim praksama Europske unije.

3.2.2. Porezna politika i javni prihodi

Uzimajući u obzir povećanu izloženost domaće ekonomije globalnim geopolitičkim i ekonomskim rizicima, porezna politika Federacije BiH u srednjoročnom razdoblju 2027 – 2029. godine bit će usmjerena na očuvanje fiskalne stabilnosti, jačanje otpornosti gospodarstva i unaprjeđenje konkurentnosti poslovnog okruženja. Poseban izazov predstavljaju geopolitička dešavanja i ratni sukobi na Bliskom istoku, koji mogu izazvati poremećaje na globalnom tržištu energenata, rast cijena nafte i plina, prekide u lancima opskrbe, kao i prelijevanje inflatornih pritisaka na europska tržišta i zemlje regije.

Takva kretanja mogu imati direktan utjecaj na gospodarska kretanja u Bosni i Hercegovini kroz povećanje troškova poslovanja, smanjenje izvozne konkurentnosti, promjene u uvozno-izvoznim tokovima, usporavanje investicijskih aktivnosti i smanjenje kupovne moći stanovništva, što može utjecati i na ostvarenje javnih prihoda te zahtijevati prilagođavanje poreznih i fiskalnih politika u cilju očuvanja makroekonomske stabilnosti i održivosti javnih financija.

Istodobno, proces europskih integracija i dalje će predstavljati jedan od ključnih reformskih prioriteta Federacije BiH, posebno u segmentu harmonizacije fiskalnog i poreznog sustava s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim standardima transparentnosti i administrativne suradnje u poreznim pitanjima. U tom kontekstu, nastavit će se aktivnosti na unaprjeđenju zakonodavnog i institucionalnog okvira u oblasti izravnog oporezivanja, jačanja fiskalne discipline, smanjenja sive ekonomije i digitalizacije javne uprave.

U narednom razdoblju planira se i preispitivanje postojećeg pravnog okvira poreza na dobit, s ciljem njegovog daljeg usklađivanja s relevantnim direktivama i standardima Europske unije, kao i harmonizacije propisa unutar Bosne i Hercegovine. Aktivnosti će biti usmjerene na pojednostavljenje i modernizaciju sustava oporezivanja, unaprjeđenje pravne sigurnosti i predvidivosti poreznog sustava, smanjenje administrativnih opterećenja za porezne obveznike te stvaranje povoljnijeg i konkurentnijeg poslovnog okruženja, uz očuvanje fiskalne održivosti i pravičnosti poreznog sustava.

Jedan od ključnih reformskih prioriteta u promatranom srednjoročnom razdoblju predstavlja nastavak implementacije novog sustava fiskalizacije u Federaciji BiH, kroz uvođenje

suvremenih elektroničkih fiskalnih sustava i digitalne razmjene podataka u realnom vremenu između poreznih obveznika i Porezne uprave Federacije BiH. Očekuje se da će implementacija novog sustava fiskalizacije značajno doprinijeti smanjenju sive ekonomije, povećanju stupnja prijavljenog prometa, jačanju porezne discipline i rastu javnih prihoda, uz povećanje transparentnosti poslovanja. Efikasniji sustav evidentiranja prometa i smanjenje neloyalne konkurencije mogu pozitivno utjecati i na rast privatne potrošnje, koja predstavlja jedan od ključnih oslonaca ekonomskog rasta i bruto domaćeg proizvoda. Kada su u pitanju niže razine vlasti, preporučuje se nastavak i razvoj fiskalnih mjera podrške gospodarskim subjektima u procesu nabave i implementacije fiskalnih sustava, posebno za mikro, mala i srednja poduzeća, s ciljem obuhvata što većeg broja obveznika i lakšeg prelaska na novi model fiskalizacije.

Jedan od strateških prioriteta predstavlja i uspostavljanje jedinstvenog sustava oporezivanja imovine na području cijele Federacije BiH. U prethodnom razdoblju realizirane su pripreme aktivnosti, uključujući izradu analiza postojećeg sustava i prve radne verzije propisa, dok se u narednom razdoblju planira provođenje konzultativnog procesa sa svim zainteresiranim stranama, daljnje normativno uređenje ove oblasti, uspostava fiskalnog registra imovine i fazna implementacija jedinstvenog sustava na području Federacije BiH. Implementacijom jedinstvenog sustava oporezivanja imovine očekuje se unaprjeđenje fiskalne pravednosti, naročito u dijelu oporezivanja ekonomski snažnijih subjekata i imovine veće vrijednosti, povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave, kao i pojednostavljenje administrativnih postupaka i ujednačena primjena propisa na cijelom teritoriju Federacije BiH.

Kada je u pitanju Porezna uprava Federacije BiH, nastaviti će se proces njene digitalne transformacije i modernizacije poslovnih procesa, kao i unutarnje reorganizacije, s ciljem povećanja efikasnosti rada, smanjenja administrativnih troškova poslovanja, unaprjeđenja kvalitete usluga poreznim obveznicima i povećanja produktivnosti rada same Porezne uprave. Poseban fokus bit će usmjeren na razvoj informacijskih sustava, automatizaciju procesa osnovnih funkcija Porezne uprave, digitalnu razmjenu podataka i unaprjeđenje analitičkih kapaciteta u oblasti upravljanja poreznim rizicima.

Nastavljaju se aktivnosti jačanja porezne transparentnosti, međunarodne suradnje i borbe protiv porezne evazije, kroz usklađivanje s OECD standardima i unaprjeđenje administrativne suradnje i razmjene informacija u porezne svrhe. Nakon provedene stručne procjene OECD Globalnog foruma, Bosna i Hercegovina je u 2024. godini ocijenjena ocjenom „Largely Compliant“, uz preporuke za daljnje unaprjeđenje zakonodavnog i administrativnog okvira. U narednom razdoblju planira se održati dobivena ocjena i eventualno uvećati, kroz realizaciju preporuka iz Izvještaja, podnošenje izvještaja samoprocjene u 2027. godini, kao i aktivnosti na uspostavi sustava automatske razmjene informacija u porezne svrhe, s ciljem jačanja porezne discipline, transparentnosti i smanjenja rizika od gubitka javnih prihoda.

Također, planira se nastavak aktivnosti na smanjenju i racionalizaciji parafiskalnih nameta na svim razinama vlasti, kroz analizu njihove svrhe, opravdanosti, oblika i fiskalnog efekta. Cilj ovih aktivnosti je unaprjeđenje poslovnog ambijenta, smanjenje administrativnog

opterećenja gospodarstva, povećanje konkurentnosti domaćih gospodarskih subjekata i stvaranje predvidivijeg i transparentnijeg regulatornog okruženja.

Realizacija planiranih aktivnosti zavisit će od stupnja političke stabilnosti, institucionalne koordinacije i spremnosti za provedbu reformi, kao i od kretanja u međunarodnom ekonomskom i geopolitičkom okruženju, imajući u vidu izraženu povezanost domaće ekonomije s europskim i globalnim tržištima.

3.2.3. Javni prihodi za razdoblje 2025 – 2029. godine

Unatoč konstantno prisutnim geopolitičkim izazovima, prema podacima Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), tijekom 2025. godine u Bosni i Hercegovini nastavljen je trend ekonomskog rasta, koji prema preliminarnim podaci iznosi 2,1%. Navedena ekonomska kretanja odrazila su se i na trendove naplate javnih prihoda.

Tako, ukupna razina naplaćenih javnih prihoda u Federaciji BiH u 2025. godini iznosi 14.832,8 mil. KM i veća je za 8,8% ili za 1.194,1 mil. KM u odnosu na naplatu iz 2024. godine. Potrebno je istaknuti kako navedeni iznos uključuje i neplanirana sredstva u iznosu od 120 mil. KM, raspoređena po osnovi Odluke Visokog predstavnika u BiH, broj: 19/25, od 17. 7. 2025.

Tablica 6. Konsolidirani pregled ostvarenja javnih prihoda u Federaciji BiH
2025/2024 godina

VRSTA PRIHODA	IZVRŠENJE			
	2024	2025	% promjene	Razlika
I POREZNI PRIHODI	6.772.400.996	7.287.256.314	7,6	514.855.318
1. Prihodi od neizravnih poreza	5.187.838.578	5.512.856.808	6,3	325.018.230
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	4.076.272.330	4.547.963.671	11,6	471.691.340
1.2. Prihodi od neizravnih poreza za servisiranje vanjskog duga	868.473.300	712.830.700	-17,9	-155.642.600
1.3. Prihodi od namjenske cestarine za financiranje autocesta i cesta	241.088.929	249.944.642	3,7	8.855.713
1.4. Ostali neizravni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	2.004.019	2.117.795	5,7	113.776
2. Prihodi od izravnih poreza	1.584.562.418	1.774.399.506	12,0	189.837.088
2.1. Porez na dobit	668.050.865	684.601.028	2,5	16.550.163
2.2. Porez na dohodak	768.299.080	934.046.075	21,6	165.746.996
2.3. Porez na imovinu	41.234.725	43.312.954	5,0	2.078.229
2.4. Porez na naslijeđe i dar	7.036.577	7.065.608	0,4	29.031
2.5. Porez na promet nepokretnosti	97.965.434	104.366.891	6,5	6.401.457
2.6. Ostali izravni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	1.975.737	1.006.950	-49,0	-968.788
II DOPRINOSI	5.508.032.835	6.088.036.574	10,5	580.003.739
1. Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje	3.066.929.596	3.359.263.590	9,5	292.333.994
2. Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.188.583.800	2.432.291.063	11,1	243.707.262
3. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	252.519.439	296.481.922	17,4	43.962.483
III NEPOREZNI PRIHODI	1.358.313.503	1.457.532.274	7,3	99.218.771
1. Pristojbe (Takse)	146.156.556	146.003.614	-0,1	-152.941
2. Naknade i članarine	639.225.448	660.388.272	3,3	21.162.824
3. Novčane kazne	75.162.055	81.743.445	8,8	6.581.389
4. Ostali neporezni prihodi	497.769.443	569.396.943	14,4	71.627.499
UKUPNO (I + II + III):	13.638.747.334	14.832.825.162	8,8	1.194.077.828

Izvor: Federalno ministarstvo financija

Prateći najnovije zvanične makroekonomske prognoze iz ožujka 2026. godine, preuzete od strane DEP-a, kao i tekuće trendove naplate u prvom kvartalu 2026. godine, izvršeno je revidiranje projekcija prihoda za tekuću godinu i pripremljene su srednjoročne projekcije za razdoblje 2027 – 2029. godine.

Projekcije se temelje na postojećim poreznim politikama, a obuhvaćaju javne prihode proračuna svih razina vlasti u Federaciji BiH, izvanproračunskih fondova, te javne prihode ostalih korisnika, koji ih naplaćuju. U projicirani okvir nisu uključena sredstva po osnovi primitaka.

Tablica 7. Konsolidirane projekcije ukupnog okvira javnih prihoda u Federaciji BiH za 2026. godinu i razdoblje 2027 – 2029. godine

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA			
	2026	2027	2028	2029
I POREZNI PRIHODI	7.747.277.311	8.110.431.166	8.484.170.346	8.903.644.181
1. Prihodi od neizravnih poreza	5.889.923.880	6.154.062.900	6.415.286.370	6.712.527.660
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	4.979.143.259	5.252.791.220	5.512.315.093	5.828.042.662
1.2. Prihodi od neizravnih poreza za servisiranje vanjskog duga	677.905.021	662.342.680	656.873.777	630.050.798
1.3. Prihodi od namjenske cestarine za financiranje autocesta i cesta	232.365.600	238.419.000	245.587.500	253.924.200
1.4. Ostali neizravni porezi (<i>naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni</i>)	510.000	510.000	510.000	510.000
2. Prihodi od izravnih poreza	1.857.353.431	1.956.368.266	2.068.883.976	2.191.116.521
2.1. Porez na dobit	687.771.363	690.460.812	693.868.665	697.880.182
2.2. Porez na dohodak	1.011.222.693	1.099.723.145	1.198.712.885	1.310.556.137
2.3. Porez na imovinu	45.561.100	47.950.609	50.653.710	53.692.932
2.4. Porez na naslijeđe i dar	7.190.166	7.559.740	7.948.311	8.356.854
2.5. Porez na promet nepokretnosti	105.108.109	110.173.960	117.200.405	120.130.416
2.6. Ostali izravni porezi (<i>naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni</i>)	500.000	500.000	500.000	500.000
II DOPRINOSI	6.027.187.225	6.350.663.179	6.704.458.854	7.095.229.434
1. Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje	3.273.972.465	3.448.432.002	3.639.122.116	3.851.333.386
2. Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.442.558.003	2.574.381.482	2.718.649.620	2.876.568.341
3. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	310.656.757	327.849.696	346.687.119	367.327.707
III NEPOREZNI PRIHODI	1.574.845.724	1.564.285.108	1.603.055.856	1.619.692.375
1. Pristojbe (Takse)	144.938.609	146.344.284	147.897.058	149.609.830
2. Naknade i članarine	666.268.058	677.477.456	690.295.347	703.391.808
3. Novčane kazne	86.157.591	90.896.258	95.986.449	101.457.676
4. Ostali neporezni prihodi	677.481.466	649.567.110	668.877.002	665.233.061
UKUPNO (I + II + III):	15.349.310.260	16.025.379.454	16.791.685.056	17.618.565.990

Izvor: Federalno ministarstvo financija

Tako u 2026. godini, očekivano ukupno ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH iznosi 15.349,3 mil. KM i u usporedbi s ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 3,5% ili za 516,5 mil. KM.

Prateći očekivani ekonomski rast na razini Bosne i Hercegovine od prosječnih 3% na godišnjoj razini u razdoblju 2027 – 2029. godine, pretpostavlja se da će prosječna godišnja stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom razdoblju iznositi 4,7%.

Neizravni porezi

Prateći plan ukupne naplate prihoda na Jedinostvenom računu, pretpostavljen od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje (OMA), kao i projekciju kretanja koeficijenta udjela Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, predviđa se da će u 2027. godini ukupno doznačena sredstva od neizravnih poreza za Federaciju BiH biti veća za 54,6%, dok očekivana prosječna godišnja stopa rasta u 2027. i 2028. godini iznosi 4,5%. Projekcije prihoda od neizravnih poreza nisu uključile potencijalne efekte predloženih izmjena Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini, čija bi implementacija mogla promijeniti obrazac kretanja prihoda.

U razdoblju 2027 – 2029. godine dospijeće obveza na ime otplate vanjskog duga opada iz godine u godinu po sljedećim stopama (2027: -2,3%; 2028: -0,83% i 2029: -4,1%). Prateći isto, raspoloživi dio prihoda od neizravnih poreza, nakon odbitka sredstava namijenjenih otplati vanjskog duga, u 2027.; 2028. i 2029. godini pretpostavlja rast po stopama 2,6%; 3% i 3,4% respektivno.

Namjenska cestarina za izgradnju autocesta i izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta

Prateći ukupan plan, također dostavljen od strane OMA-e, očekivana razina naplate prihoda od namjenske cestarine za Federaciju BiH u 2026. godini iznosi 2232,4 mil. KM i manji je za 7% ili za 17,6 mil. KM u odnosu na ostvarenje iz 2025. godine.

U razdoblju 2027 – 2029. godina očekuje se stabilan rast naplate ovih prihoda prema prosječnoj godišnjoj stopi od 3 %.

Porez na dobit

Prema projekcijama, prihodi od poreza na dobit pravnih osoba u 2026. godini trebali bi iznositi 687,8 mil. KM zadržavajući se na približno istoj razini kao u 2025. godini, s blagim rastom za 0,5% ili za 3,2 mil. KM. Revidirane projekcije prihoda od poreza na dobit za 2026. godinu bazirane su na povijesnom i tekućem (Q1 2026) trendu naplate, uz procijenjena očekivanja do kraja godine, prateći i podatke iz godišnjih prijava poreznih obveznika. Treba uzeti u obzir da je primjena Odluke o minimalnoj plaći za 2025. godinu, kao i nastavak povećanja plaća radnika u cilju zadržavanja deficitarne radne snage na tržištu rada u Federaciji BiH, na strani poslodavaca tijekom poslovne 2025. godine dovela do povećanja rashoda u navedene svrhe, te umanjila razinu oporezive dobiti, a time i očekivane akontacijske uplate tijekom 2026. godine. Dodatno, stagnacija gospodarskih aktivnosti uslijed energetske izazova ima značajan negativan utjecaj na ukupnu ekonomsku aktivnost, što se odražava i na dinamiku naplate poreza na dobit.

Srednjoročne projekcije navedene kategorije rađene su oprezno, prateći prognoziranu ekonomsku kretanja, zadržavajući razinu ostvarenja na približno istoj razini procijenjenoj za 2026. godinu, bez izmjena poreznih politika. Projicirane stope rasta u razdoblju 2027 – 2029. godina predviđaju prosječni godišnji rast prihoda od poreza na dobit po stopi od 0,5% (2027: 0,4%; 2028: 0,5% i 2029: 0,6%).

Prihodi po osnovi poreza dohodak

Imajući u vidu da je u 2025. godini rast prosječne plaće u najvećoj mjeri bio vezan za značajno povećanje minimalne plaće, što je na strani naplate prihoda od poreza na dohodak rezultiralo dvoznamenkastim stopama rasta, projekcije ove kategorije prihoda za 2026. godinu, zasnovane na tekućem (Q1 2026) trendu naplate, koje uključuju i mjere u cilju poboljšanja financijskog položaja pojedinaca, te uzimajući u obzir prognoze tržišta rada do kraja godine, pretpostavljaju naplatu u iznosu od 1.011,2 mil. KM uz skromniji rast od 8,3%.

Prateći srednjoročne pretpostavke ključnih pokazatelja vezanih za tržište rada pripremljene su i projekcije navedene kategorije prihoda za ovo razdoblje, s očekivanim stopama rasta za 2027., 2028. i 2029. godinu od 8,8%; 9% i 9,3% respektivno.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak nisu uzele u obzir potencijalne nove promjene poreznih politika.

Obvezni socijalni doprinosi

Vežući se također za ključne pretpostavke tržišta rada s kojim je u korelaciji, očekivana razina naplate ukupnih obveznih doprinosa u 2026. godini iznosi 6.027,2 mil. KM. U usporedbi s ostvarenjem iz 2025. godine prednje navedeni iznos manji je za 1% isključivo iz razloga prilagođavanja projekcijskoj osnovici. Naime, 2026. godina je prva puna godina primjene Zakona o izmjenama Zakona o doprinosima u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim su snižene stope obračuna doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavaca.

Očekivana prosječna godišnja stopa rasta prihoda od obveznih socijalnih doprinosa u razdoblju 2027 – 2029. godina iznosi 5,6%.

Porezi na posjedovanje i prometovanje imovinom

S obzirom da ovi prihodi uključuju tri različite kategorije: porez na imovinu, porez na poklon i naslijeđe i porez na promet nepokretnosti, te da je naplata istih trenutno regulirana kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave, teško je uspostaviti usporedivost trendova kretanja.

Bazirajući se na pojedinačnim projekcijama svake od navedenih kategorija, zasnovanim prvenstveno na tekućem trendu naplate, projicirana stopa rasta ukupnih prihoda po osnovi poreza na posjedovanje i prometovanje imovinom u 2026. godini iznosi 2%, dok su prosječna godišnja očekivanja tijekom razdoblja 2027 – 2029. godina veća, sa stopom od 4,9%.

Neporezni prihodi

Pretpostavljeni iznos naplate ukupnih neporeznih prihoda u Federaciji BiH u 2026. godini iznosi 1.574,8 mil. KM sa stopom rasta od 8% ili za 117,3 mil. KM. Visoka razina rasta prvenstveno je vezana za očekivanja po pitanju naplate prihoda od krajnjih korisnika za povrate anuiteta po otplaćenim kreditima.

Treba ipak uzeti u obzir da ukupni neporezni prihodi uključuju širok spektar prilično varijabilnih prihoda, bez kontinuiranog obrasca kretanja.

Zasnovane na prognozama makroekonomskih kretanja, za kategorije neporeznih prihoda koje imaju korelaciju s istim, te nadalje, kako je već istaknuto, bazirane na planu naplate prihoda od krajnjih korisnika za povrate anuiteta po otplaćenim kreditima, koji uzimaju značajan udjel u ukupnim neporeznim prihodima, projicirane srednjoročne stope kretanja za 2027.; 2028. i 2029. godinu varijabilne su i iznose: -0,67%; 2,5% i 1% respektivno.

Rizici po ostvarenje projekcija

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata s kojim su u značajnoj korelaciji. S obzirom na visoku razinu nepredvidivosti krajnjeg ishoda ekonomskih tokova, moguće su i značajnije promjene u realizaciji projekcija javnih prihoda.

Projekcije poreznih prihoda i obveznih socijalnih doprinosa temelje se na trenutno važećim politikama, procijenjenom kretanju radne snage, rastu plaće i migracijskim politikama. Potencijalna implementacija novih mjera u cilju poboljšanja financijskog položaja pojedinaca u narednom srednjoročnom razdoblju, u značajnoj mjeri može imati odraz i na projiciranu razinu naplate, kako na kategorije prihoda koje su u direktnoj korelaciji s tržištem rada, tako i neizravno, lančano na ostale kategorije prije svega poreznih prihoda.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: izmjene ostalih poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od neizravnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u razini planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od neizravnih poreza za Institucije BiH, kao i rad poreznih administracija.

4. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Javni dug Federacije BiH, postupak zaduživanja i izdavanja jamstava, limiti zaduživanja, osiguranje sredstava za otplatu duga, vođenje evidencije o dugu i druga pitanja koja se odnose na javni dug FBiH, kantona i općina, regulirani su Zakonom o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 45/25). Stanje javnog duga je od iznimnog značaja za kreiranje razvojnih politika. Pregled stanja i projekcija javnog duga u ovom dokumentu temelji se na raspoloživim podacima Federalnog ministarstva financija. Kako bi odražavala aktualno stanje, uspostavljena evidencija se ažurira na temelju podataka koje kantoni, gradovi i općine imaju obvezu dostavljati kvartalno. Pregled stanja i projekcija javnog duga u ovom dokumentu se temelji na podacima o unutarnjem i vanjskom dugu u Federaciji BiH s kojima raspolaže Federalno ministarstvo financija, na Strategiji upravljanja dugom i godišnjem planu zaduživanja pripremljenog u skladu s proračunom Federacije BiH za 2026. godinu.

4.1. Struktura duga u Federaciji BiH

Prema raspoloživim podacima, ukupni dug u FBiH na dan 31. 12. 2025. iznosi 7.771,73 mil. KM, što predstavlja povećanje za 899,49 mil. KM ili 13,09% u odnosu na prethodnu godinu.

Vanjski dug u Federaciji BiH na dan 31. 12. 2025. iznosi 5.562,23 KM (povećanje za 508,49 mil. KM odnosno 10,06% u odnosu na 2024. godinu), najvećim dijelom je ugovoren s bilateralnim i multilateralnim financijskim institucijama (Svjetska banka, EBRD, EIB, MMF i dr.), kao i putem emisije euroobveznica, u cilju osiguranja sredstava za financiranje većih infrastrukturnih projekata, te za proračunsku podršku. Od ukupnog iznosa vanjskog duga u FBiH, na dug Vlade Federacije BiH odnosi se 2.325,86 mil. KM, na dug kantona 446,21 mil. KM, na dug gradova i općina 145,95 mil. KM i na dug javnih poduzeća i ostalih korisnika 2.644,21 mil. KM. U narednoj tablici je prikazana struktura duga u prethodnom razdoblju.

Tablica 8. Konsolidirani dug u FBiH na bazi verificiranog unutarnjeg duga (mil. KM)

Javni dug u FBiH (KM)	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
1. Unutarnji dug u Federaciji BiH	1.123,67	1.064,52	1.426,80	1.818,50	2.209,50
1.1. Unutarnji dug Federacije BiH	761,08	682,63	924,41	1.406,22	1.623,90
1.2. Unutarnji dug kantona	242,47	257,39	290,69	250,29	376,57
1.3. Unutarnji dug općina i gradova	75,65	71,48	80,38	87,89	71,82
2. Vanjski dug u Federaciji BiH	5.402,00	5.410,49	5.166,67	5.053,74	5.562,23
2.1. Vanjski dug Federacije BiH	2.357,59	2.110,89	1.569,14	1.230,17	2.325,86
2.2. Vanjski dug kantona	230,81	285,49	317,62	439,38	446,21
2.3. Vanjski dug općina i gradova	199,91	206,52	190,97	178,04	145,95
2.4. Vanjski dug javnih poduzeća i ostalih korisnika	2.613,69	2.807,59	3.088,93	3.206,14	2.644,21
Ukupan dug u Federaciji BiH	6.525,67	6.475,01	6.593,46	6.872,24	7.771,73

Izvor: FMF

Unutarnji dug u Federaciji BiH na dan 31. 12. 2025. iznosi 2.209,50 mil. KM, što je u usporedbi sa stanjem na kraju 2024. godine više za 391,70 mil. KM, ili 21,50%. Od ukupnog unutarnjeg duga u FBiH, na dug Federacije BiH se odnosi 1.623,90 mil. KM, kantona 376,57 mil. KM, gradova i općina 71,82 mil. KM, te javnih poduzeća i ostalih korisnika 137,21 mil. KM.

Unutarnji dug FBiH sastoji se od tržišnih i netržišnih instrumenata. Tržišni instrumenti su trezorski zapisi i trezorske obveznice koje je Federacija Bosne i Hercegovine, putem aukcija, počela izdavati 2011. i 2012. godine.

Ukupan vanjski i unutarnji dug Vlade Federacije BiH, ne uzimajući u obzir dug koji je supsidijarno prenesen na krajnje korisnike, za 2025. godinu iznosi 3.949,76 mil. KM, te je u odnosu na 2024. godinu povećan za 1.313,37 mil. KM ili 49,82%.

U strukturi ukupnog duga u Federaciji BiH za 2025. godinu, vanjski dug sudjeluje sa 71,57% što je manje za 1,97% p.p. u odnosu na 2024. godinu kada je taj postotak iznosio 73,54%.

Udjel ukupnog duga u Federaciji BiH u BDP-u na 31. 12. 2025. je 20,77% BDP-a što je za 0,98% veće u odnosu na 2024. godinu. Udjel duga u BDP-u Federacije BiH prikazano je u narednoj tablici.

Tablica 9. Odnos duga prema BDP-u

Godina	BDP	Stanje duga			Odnos duga prema BDP		
		Vanjski dug	Unutarnji dug	Ukupno	Vanjski dug	Unutarnji dug	Ukupno
	1	2	3	4 (2+3)	5 (2: 1)	6 (3:1)	7 (4:1)
31.12.2025.	37.414 ³⁰	5.562,23	2.209,50	7.771,73	14,87%	5,91%	20,77%
31.12.2024.	34.720	5.053,74	1.818,50	6.872,24	14,56%	5,24%	19,79%
31.12.2023.	31.967	5.166,67	1.426,79	6.593,46	16,16%	4,46%	20,63%
31.12.2022.	29.463	5.410,49	1.064,52	6.475,01	18,36%	3,61%	21,98%
31.12.2021.	25.230	5.402,01	1.123,67	6.525,68	21,41%	4,45%	25,86%

Izvor: FZS, FMF

Tablica 10. Kretanje ukupnog vanjskog i unutarnjeg, verificiranog duga u FBiH, mil. KM (sve razine vlasti)				Tablica 11. Kretanje vanjskog i unutarnjeg, verificiranog duga FBiH, mil. KM (samo federalna razina)			
	Vanjski dug	Unutarnji dug	Ukupno		Vanjski dug	Unutarnji dug	Ukupno
2020.	4.982,72	1.185,89	6.168,63	2020.	2.321,66	860,51	3.182,17
2021.	5.402,00	1.123,67	6.525,67	2021.	2.357,59	761,08	3.118,67
2022.	5.410,49	1.064,52	6.475,01	2022.	2.110,89	682,63	2.793,52
2023.	5.166,67	1.426,79	6.593,46	2023.	1.569,14	924,41	2.493,55
2024.	5.053,74	1.818,50	6.872,24	2024.	1.230,17	1.406,22	2.636,39
2025.	5.562,23	2.209,50	7.771,73	2025.	2.325,86	1.623,90	3.949,76

Izvor: FMF

³⁰ Federalni zavod za statistiku, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2025. br. 10.3.4. - Procjena BDP za 2025. godinu

Tablica 12. Promjena strukture duga FBiH na kraju 2025. u odnosu na proteklu godinu (KM)

Kategorije duga	Stanje duga 31. 12. 2024	Stanje duga 31. 12. 2025.	%
1. Unutarnji dug u FBiH	1.818.498.328	2.209.497.032	21,50%
1.1. Unutarnji dug Federacije BiH	1.406.220.206	1.623.901.873	15,48%
1.1.1. Vrijednosni papiri	1.405.233.964	1.523.871.948	8,44%
a) Dugoročni vrijednosni papiri	1.285.233.964	1.403.871.948	9,23%
Stara devizna štednja	0	0	0,00%
Ratna potraživanja	2.233.964	871.948	-60,97%
Obveznice Federacije	1.283.000.000	1.403.000.000	9,35%
b) Kratkoročni vrijednosni papiri (trezorski zapisi)	120.000.000	120.000.000	0,00%
1.1.2. Krediti banaka	0	100.000.000	100,00%
1.1.3. Obaveze bivšeg FMO	0	0	0,00%
1.1.4. Verificirani Unutarnji dug za koji nisu emitirane obveznice	986.242	29.925	-96,97%
stara devizna štednja	956.317	0	-100,00%
ratna potraživanja	29.925	29.925	0,00%
1.2. Unutarnji dug kantona	250.287.071	376.573.098	50,46%
Obveznice	0	0	0,00%
Kredit	250.287.071	376.573.098	50,46%
Ostalo	0	0	0,00%
1.3. Unutarnji dug općina i gradova	87.886.313	71.817.060	-18,28%
Obveznice	0	0	0,00%
Kredit banaka	87.886.313	71.817.060	-18,28%
Ostalo	0	0	0,00%
1.4. Unutarnji dug javnih poduzeća i ostalnih korisnika	74.104.738	137.205.000	85,15%
Obveznice	18.096.400	18.096.400	0,00%
Kredit banaka	56.008.338	119.108.600	112,66%
Ostalo	0	0	0,00%
2. Vanjski dug u FBiH	5.053.742.415	5.562.232.660	10,06%
2.1. Vanjski dug Federacije	1.230.174.308	2.325.857.714	89,07%
2.2. Vanjski dug kantona	439.382.816	446.213.560	1,55%
2.3. Vanjski dug općina i gradova	178.041.253	145.952.960	-18,02%
2.4. Vanjski dug javnih poduzeća i ostalih korisnika	3.206.144.038	2.644.208.426	-17,53%
UKUPNO dug Federacije BiH	2.636.394.514	3.949.759.587	49,82%
UKUPNO dug Kantona	689.669.887	822.786.658	19,30%
UKUPNO dug općina i gradova	265.927.566	217.770.020	-18,11%
UKUPNO dug javnih poduzeća i ostalih korisnika	3.280.248.776	2.781.413.426	-15,21%
UKUPNO DUG U FEDERACIJI BIH	6.872.240.743	7.771.729.691	13,09%

Izvor: FMF

4.2. Projekcija stanja duga u Federaciji BiH

U razdoblju 2026 – 2028. godine očekuje se povećanje udjela ukupnog duga Federacije BiH u BDP-u na 14,62% u 2026. godini, te njegovo postepeno povećanje na 16,39% u 2027. i 18,83% u 2028. godini.

Tablica 13. Pokazatelji održivosti duga Vlade Federacije BiH (mil. KM) bez duga krajnjih korisnika na bazi verificiranog unutarnjeg duga;

OPIS	2023.	2024.	2025.	Projekcija		
				2026.	2027.	2028.
BDP³¹	31.967	34.720	37.414 ³²	38.303	40.339	42.396
Stanje vanjskog duga FBiH	1.569,14	1.230,17	2.325,86	3.711,24	4.729,58	6.063,89
Stanje unutarnjeg duga FBiH	924,41	1.406,22	1.623,90	1.887,72	1.881,40	1.917,30
Ukupan dug FBiH	2.493,55	2.636,39	3.949,76	5.598,96	6.610,98	7.981,19
Ukupan dug FBiH/BDP	7,80%	7,59%	10,56%	14,62%	16,39%	18,83%
Vanjski dug FBiH/BDP	4,91%	3,54%	6,22%	9,69%	11,72%	14,30%
Unutarnji dug FBiH/BDP	2,89%	4,05%	4,34%	4,93%	4,66%	4,52%

Izvor: FMF i FZS

Tablica 14. Pokazatelji održivosti duga alociranog na Federacije BiH (mil. KM)

OPIS	2023.	2024.	2025.	Projekcija		
				2026.	2027.	2028.
BDP³³	31.967	34.720	37.414 ³⁴	38.303	40.339	42.396
Stanje vanjskog duga FBiH	5.166,67	5.053,74	5.562,23	6.947,61	7.965,95	9.300,26
Stanje unutarnjeg duga FBiH	924,41	1.406,22	1.623,90	1.887,72	1.881,40	1.917,30
Ukupan dug FBiH	6.091,08	6.459,96	7.186,13	8.835,33	9.847,35	11.217,56
Ukupan dug FBiH/BDP	19,05%	18,61%	19,21%	23,07%	24,41%	26,46%
Vanjski dug FBiH/BDP	16,16%	14,56%	14,87%	18,14%	19,75%	21,94%
Unutarnji dug FBiH/BDP	2,89%	4,05%	4,34%	4,93%	4,66%	4,52%

Izvor: FMF i FZS

Dinamika zaduživanja nalaže potrebu stalnog praćenja duga uz zaduživanje kod međunarodnih finansijskih institucija pod koncesijskim uvjetima (niska kamatna stopa, duži rok otplate i što duže grace razdoblje). Novo zaduživanje bi moralo biti povezano s projektima koji doprinose ubrzanju reformi, kao osnove za daljnji gospodarski rast. Donošenje svake pojedinačne odluke o novom zaduženju pretpostavlja nužnu analizu makroekonomskih tokova i implikacije na osnovne makroekonomske pokazatelje FBiH.

³¹ Izvor: Federalni Zavod za statistiku, Iznos BDP-a za 2023. i 2024., Mjesečni statistički pregled FBiH br. 4/26

³² Izvor: Federalni zavod za statistiku, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2025. br. 10.3.4. - Procjena BDP za 2025. godinu

³³ Izvor: Federalni Zavod za statistiku, Iznos BDP-a za 2023. i 2024., Mjesečni statistički pregled FBiH br. 4/26

³⁴ Izvor: Federalni zavod za statistiku, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2025. br. 10.3.4. - Procjena BDP za 2025. godinu

4.3. Upravljanje dugom u Federaciji BiH

Jačanje upravljanja dugom u Federaciji BiH je utvrđeno kao jedna od ključnih reformskih mjera, čijim provođenjem bi se osiguralo kontinuirano održavanje javnog duga o okviru kriterija iz Maastrichta, s konačnim ciljem smanjenja javnog duga u odnosu na BDP.

Uz podršku Svjetske banke³⁵ i Međunarodnog monetarnog fonda, poduzimaju se aktivnosti na unaprjeđenju upravljanja dugom, povećanju transparentnosti, fiskalne odgovornosti i predvidivosti zaduživanja Vlade Federacije BiH. Reformskim planom, zasnovanim na nalazima izvršene procjene performansi za upravljanje dugom (DeMPA³⁶) Vlade Federacije BiH, utvrđene su aktivnosti, indikativni rokovi i očekivani rezultati za svaku od aktivnosti koje zahtijevaju provođenje korektivnih mjera, a sve s ciljem unaprjeđenja upravljanja javnim dugom.

Za upravljanje dugom Federacije, u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine nadležno je Federalno ministarstvo financija, a za upravljanje dugom kantona, gradova i općina ministarstva financija kantona, odnosno gradske i općinske službe za financije.

Na temelju izvršene procjene važećeg pravnog okvira za upravljanje dugom izrađen je novi Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH, kojim se, između ostalog, unaprjeđuju procesi upravljanja rizicima, revidiraju limiti zaduženosti (zavise od sposobnosti kantona, gradova i općina da servisiraju svoje obveze i vezuju se za prosječne redovne prihode ostvarene u propisanom razdoblju) i izloženosti kako na razini Federacije, tako i na razini kantona, gradova i općina (izloženost Federacije prema kantonu, gradu i općini, prema jednom sektoru, pravnoj osobi ili grupi povezanih pravnih osoba; granice izloženosti kantona, grada i općine prema jednoj pravnoj osobi) i utvrđuju nove gornje granice javnog duga i jamstava, te jača kontrola nad zaduživanjem.

U svrhu održivosti javnog duga, nakon adekvatnih izmjena, odnosno donošenja novog Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH, doneseni su i odgovarajući podzakonski akti. Time će se doprinijeti provedbi planirane ekonomske politike i reforme, kako u pogledu uspostavljanja novih fiskalnih pravila za dug, zaduživanje i jamstva, tako i u pogledu obuhvata mjerenja javnog duga koji je usklađen sa statističkom metodologijom Europske unije.

Imajući u vidu izmjenu zakonskog okvira u pogledu donošenja novih fiskalnih pravila zaduživanja za sve razine vlasti u FBiH, kojim se stvaraju preduvjeti za povećanje transparentnosti zaduživanja i izvješćivanja o dugu u FBiH, te omogućava upravljanje dugom na adekvatan način, nužno je, uspostavljanjem informacijskog sustava za upravljanje dugom (evidentiranje i praćenje duga i jamstava, izvješćivanje o dugu i sl.), unaprijediti kapacitete i stvoriti tehničke pretpostavke za poboljšanje cjelokupnog procesa.

³⁵ Odjel Svjetske banke koji se bavi procjenom performansi za upravljanje dugom, primjenom DeMPA instrumenata, proveo procjenu učinka upravljanja dugom u Federaciji BiH kako bi se, analizom elemenata od iznimnog značaja za postizanje zdrave prakse upravljanja dugom, izmjerio učinak upravljanja dugom Vlade Federacije BiH.

³⁶ DeMPA je metodologija za ocjenjivanje učinka upravljanja javnim dugom pomoću sveobuhvatnog skupa indikatora koji pokrivaju cijeli spektar funkcija vlade vezanih za upravljanje dugom

Strategijom upravljanja dugom F BiH, definirani su ciljevi upravljanja dugom, koji će i u narednom razdoblju predstavljati prioritet, imajući u vidu potrebe Vlade Federacije da, uz održavanje prihvatljive razine rizika, te srednjoročnih i dugoročnih troškova financiranja, osigura financijska sredstva za tekuće potrebe i investicijska ulaganja, kao i da nastavi aktivnosti na razvoju domaćeg tržišta vrijednosnih papira.

Ovim se, imajući u vidu da Federacija Bosne i Hercegovine i dalje ima veliku potrebu za novčanim sredstvima za izgradnju i obnovu infrastrukture, izgradnju velikih energetskih projekata kao i za proračunsku podršku, stvara osnova za odgovornije, transparentnije i efikasnije korištenje i upravljanje javnim resursima.

Ugovaranje novih zaduživanja također podrazumijeva analizu i pažljivu selekciju, u zavisnosti od potreba za financiranjem i dostupnih izvora financiranja, a u svrhu realizacije ciljeva upravljanja dugom.

Srednjoročna strategija upravljanja dugom daje pregled troškova i rizika duga Federacije BiH u narednom razdoblju, pod pretpostavkom realizacije investicijskih projekata u okviru prognoziranih makroekonomskih pokazatelja, te procjenjuje troškove njegovog servisiranja ukoliko dođe do nepredviđenih šokova na tržištu u smislu oscilacije kamatnih stopa i deviznih tečajeva.

Obveze po novim zaduživanjima za investicijske projekte trebale bi biti izmirene od strane krajnjih korisnika kreditnih sredstava, čime se visina duga koji se servisira iz proračuna Vlade Federacije BiH ostala u prihvatljivom okviru, s obzirom da visina duga utječe na interes potencijalnih investitora za ulaganja u vladine vrijednosne papire i na izravne strane investicije.

Na temelju trenutnog makroekonomskog okvira (Dokument okvirnog proračuna Federacije BiH 2026 – 2028. godine) praćenjem preferirane strategije zaduživanja na kraju 2028. godine očekivani indikatori rizika portfelja duga bili bi sljedeći:

- prosječno vrijeme dospelosti kredita (ATM) ne bi trebalo biti manje od 6,05 godina
- prosječno vrijeme refiksiranja kredita (ATR) će iznositi 3,74 godinu
- udjel servisiranja kamata po osnovi duga u prihodima će iznositi manje od 15%.

Metode definirane ovom Strategijom su osjetljive na promjene pretpostavki o rastu, fiskalnom deficitu i dostupnosti predviđenih izvora financiranja, prvenstveno koncesijskih izvora financiranja.

Realizacijom zaduženja u cilju postizanja optimalnog portfolija duga nastoje se minimizirati sveukupni rizici. Prilikom planiranja zaduživanja, vodit će se računa o održanju ravnomjerne strukture otplate duga po godinama u cilju minimiziranja rizika refinanciranja, maksimalno će se koristiti zaduživanje u EUR i KM s fiksnim kamatnim stopama u cilju smanjenja valutnog i kamatnog rizika.